

**NATURENS
RIGE**

Serviceniveau Servicelovens § 41 – merudgifter

■ September 2021

Indhold

AFLASTNING UD AF HJEMMET, AFLØSNING I HJEMMET, FORMÅLSBESTEMT AKTIVITET UD AF HJEMMET OG VOKSENBETALT BARNEPIGE:	6
AFLASTNING UD AF HJEMMET:	6
AFLØSNING I HJEMMET:	6
FORMÅLSBESTEMT AKTIVITET UD AF HUSET:	6
VOKSENBETALT BARNEPIGE:	6
ALARM I FORBINDELSE MED EPILEPSI:	7
ALARM, ELEKTRODER TIL EPILEPSI-ALARM:	7
ALTERNATIV MEDICIN/KOSTTILSKUD:	7
AUTOSTOL:	7
BADETØJ TIL INKONTINENTE:	7
BARNEPIGEORDNING:	7
BEFORDRING:	8
AFLASTNING:	8
<i>Aflastning bevilget jf. Servicelovens § 84, jf. § 44:</i>	8
<i>Aflastning bevilget jf. Servicelovens § 52.3.5:</i>	8
BEHANDLING PÅ SYGEHUS/SPECIALLÆGE:	8
BEHANDLING VED SPECIALTANDLÆGE:	9
BEHANDLING I FORBINDELSE MED LÆGEHENVIST FYSIOTERAPI, GENOPTRÆNING OG ANDEN LÆGEHENVIST TRÆNING/ BEHANDLING:	9
BEHANDLING I FORBINDELSE MED TRÆNING EFTER REGLERNE OM TIDLIGT FOREBYGGENDE INDSATS OG VEDLIGEHOLDELSESTRÆNING:	9
FRITID:	9
HJÆLPEMIDDEL/BANDAGIST:	10
INDLÆGGELSE PÅ SYGEHUS:	10
MØDER OG SOCIALE ARRANGEMENTER:	10
<i>Kommunen:</i>	10
<i>Skolemøder - Specielle forhold vedr. befordring vurderes individuelt:</i>	11
SAMVÆR MED ANDEN FORÆLDER, HVOR BARNET GÅR I SFO (IKKE SKOLE, DET ER REGULERET EFTER FOLKESKOLELOVEN):	11
<i>Præcisering i principafgørelsen i forhold til transport mellem skole og forældre:</i>	11
VISITERET BEFORDRING TIL SPECIAL-SKOLEOMRÅDET:	11
DAGINSTITUTION:	11
SFO / KLUB:	12
PRIVATSKOLE / FRISKOLE:	12
PRIORITERING I FORHOLD TIL BEVILLING AF MERUDGIFTSYDELSE TIL BUSKORT/BEFORDRINGSGODTGØRELSE/TAXA:	12
BEHANDLINGSREDSKABER:	13
SONDEREMEDIER:	14
SPRØJTER:	14
UDSTYR OG/ELLER TILBEHØR TIL BEHANDLINGSREDSKABER:	14
BADEPLASTRE (TYPISK DIABETIKERE), ENGANGSHANDSKER, ENGANGSVASKEKLUDE, TERMOMETRE, VÆGTE O. LIGN.:	14
KNYTTET TÆT TIL BEHANDLINGEN:	14
AFHJÆLPER FØLGER AF FUNKTIONSNEDSÆTTTELSEN:	15
DRIFTSUDGIFTER VED ET HJÆLPEMIDDEL:	15
BEKLÆDNING:	15
TØJ SOM SKAL UDFORMES PÅ EN SÆRLIG MÅDE BEGRUNDET I BARNETS FUNKTIONSNEDSÆTTTELSE (DEFORMITET):	16
EKSTRAORDINÆRT SLID BEGRUNDET I BARNETS FYSISKE HANDICAP (F.EKS. SKINNER ELLER KORSET):	16
UDSKIFTNING AF GARDEROBE BEGRUNDET I SYGDOM ELLER ULYKKE (F.EKS. CANCER):	16

SÆRLIGE BEKLÆDNINGSGENSTANDE:	17
BIDERING/TYGGEGREB/TYGGESMYKKER:.....	17
BLEER:	17
BOARDMAKER:.....	17
BODYSTOCKINGS:.....	18
BOLIG OG BOLIGSKIFT:	18
BOLIG – TILBYGNING:	18
<i>El:</i>	18
<i>Varme:</i>	18
<i>Husforsikring:</i>	18
<i>Ejendomsskat:</i>	18
BOLIGSKIFT:	18
<i>El, vand og varme: Forhøjede udgifter til el, vand og varme:</i>	19
<i>Gardiner/persiener:</i>	19
<i>Garderobeskabe:</i>	19
<i>Salgsomkostninger:</i>	19
BRILLER:.....	20
COMPUTERE/COMPUTERSPIG/IPADS/SMARTSPHONES/TABLETS:.....	20
CYKLER / TANDEM / HANDICAPCYKLER:	21
DIABETES:.....	22
MEDICINUDGIFTER (FRATRUKKET EVT. TILSKUD FRA SYGESIKRINGEN DANMARK):	22
DIABETESKOST:	22
ENERGITRIN/ DIÆTIST:.....	22
BLODSUKKERREGULERING:	22
BEFORDRING:	23
PARKERINGSUDGIFT:	23
BEHANDLINGSREDSKABER:	23
DIABETESHJÆLPEMIDLER:.....	23
UDSTYR OG TILBEHØR TIL HJÆLPEMIDLER OG BEHANDLINGSREDSKABER:	23
BATTERIER:	23
APOTEKSPRODUKTER:	23
KAN IKKE BEVILGES HVERKEN EFTER SERVICELOVENS § 41, § 112 ELLER I SYGEHUSREGI:	24
EFTERSKOLE:.....	24
EKSEM, BØRNEEKSEM:	24
FORBRUG AF EL, VARME OG VAND:	25
FERIE:	25
FERIE I DANMARK:.....	25
FERIE UDLANDET:	25
ANSØGNING OM EKSTRA OMKOSTNINGER TIL EN AFLASTER UNDER KORTVARIGE FERIEOPHOLD I UDLANDET:	26
FERIEBOLIG:	26
HJÆLPERTIMER:	26
FÆRGEBILLETTER:	26
EKSTRA UDGIFTER:.....	27
FERIE UDEN FORÆLDRE:.....	27
HJÆLPERTIMER VED FERIE UDEN FORÆLDRE FX FERIELEJR:	27

FERIELEJR:.....	27
IDRÆTTSSTÆVNER / IDRÆTSSSTÆVNER I UDLAND:.....	27
FORSIKRING:.....	28
ANSVARSFORSIKRING:.....	28
DER SKELNES SOM UDGANGSPUNKT IKKE MELLEM ET HANDICAPPET OG IKKE HANDICAPPET BARN VED TEGNING AF ANSVARSFORSIKRINGER. PRISEN ER DEN SAMME, OG DER ER HELLER INGEN KLAUSULER PÅ BØRN MED ET HANDICAP.	28
ULYKKESFORSIKRING:.....	28
FOR TIDLIGT FØDTE BØRN:	28
FRITIDSAKTIVITETER:	28
HANDICAPRIDNING:	29
VEDERLAGSFRI RIDE-FYSIOTERAPI:.....	29
HAGESMÆKKE:	29
HEGN:.....	29
HJÆLPEMIDLER:.....	29
REPARATION OG DRIFT:	29
REPARATION AF BOLIGÆNDRING EFTER § 116:.....	30
RESERVEHJÆLPEMIDLER:.....	30
INDLÆGGELSE:.....	30
FORÆLDRES OVERNATNING:	31
FORÆLDRES KOST:.....	31
BEFORDRINGSUDGIFTER:.....	31
ANDEN FORÆLDERS TILSTEDEVÆRELSE PGA. VIGTIG INFORMATION:	31
ANDEN FORÆLDERS TILSTEDEVÆRELSE PGA. SITUATIONENS ALVOR/KONTAKTEN TIL BARNET:	31
SØSKENDE:	32
PARKERING:	32
FRIT SYGEHUSVALG:	32
INDLÆGGELSE I UDLANDET:	32
JOGGER:	33
KLUB:.....	33
KONTINGENT:.....	34
KOST- OG DIÆTPRÆPARATER:.....	34
CØLIAKI – GLUTENALLERGI / FØDEVAREALLERGI:.....	34
DIÆTKOST TIL DIABETIKERE:.....	34
DIÆTKOST TIL BØRN MED PKU:.....	34
ENERGIBERIGET KOST OG DRIKKE:	34
ERNÆRINGSPRÆPARATER (SOM KOSTTILSKUD ELLER SONDEMAD):.....	34
HØJT HYDROLISERET MODERMÆLKSERSTATNING:.....	34
KRÆSEKOST:.....	35
LAKTOSEINTOLERANCE:.....	35
MERUDGIFTER TIL SPÆDBØRN, DER ER DISPONERET FOR ALLERGI:	35
MODERMÆLKSERSTATNING TIL BØRN UNDER 1 ÅR MED DIAGNOSTICERET MÆLKEALLERGI:.....	35
MODERMÆLKSERSTATNING TIL BØRN OVER 1 ÅR MED DIAGNOSTICERET MÆLKEALLERGI:	35
FØLLINGS SYGDOM:	35
SÆRLIGE DIÆTPRÆPARATER:.....	35

KUGLE- / KÆDEDYNE, KÆDEVEST O. LIGN.:	35
KURSUS:	36
KURSER TIL FORÆLDRE.....	36
KURSER TIL BARNEPIGER	36
LEDSAGEKORT:	36
LEGETØJ:	36
MAGNETSELE:	37
KØRSEL I EGEN BIL ELLER BARNETS HANDICAPBIL:	37
KØRSEL I TAXA BEVILGET AF SOCIALRÅDGIVNINGEN (FX TIL SFO):.....	37
KØRSEL TIL BÅDE TIL TAXAKØRSEL, SÅVEL SOM KØRSEL I EGEN BIL ELLER BARNETS HANDICAPBIL:	37
MEDICIN:	38
BEREGNING AF MEDICINUDGIFTER:	38
SUBSIDIARITET:	38
PARKERINGSKORT:	38
PSYKOLOG OG ANDEN BEHANDLING	38
RENGØRING / PRAKTISK BISTAND I HJEMMET:	39
TILBEHØR VED SONDEERNÆRING:	39
GODKENDTE PRÆPARATER:	40
REMEDIER:.....	40
ANDRE STØTTEMULIGHEDER:	40
VASK OG TØRRING:	40
BEREGNING AF VASKETAKST:.....	40
UDGIFTER VED VASK:.....	40
BEREGNING TØRRETUMBLING:	41
UDGIFTER VED TØRRING I TØRRETUMBLER:	41
VÆKKEURE TIL HØREBØRN:	41
VÅDLIGGER:	41
VÅDLIGGER-LAGEN:	42
EKSTRA VASK OG TØRRING:	42
RENOVATION:.....	42
ØDELÆGGELSER OG SLITAGE:	42

Aflastning ud af hjemmet, afløsning i hjemmet, formålsbestemt aktivitet ud af hjemmet og voksenbetalt barnepige:

Aflastning ud af hjemmet:

Når behovet for aflastning alene skyldes barnets nedsatte funktionsevne og aflastningen skal imødekomme forældre og eventuelle søskendes behov for aflastning, skal det vurderes om aflastningen kan bevilges jf. Servicelovens § 84 stk. 1.

Afløsning i hjemmet:

Når behovet for afløsning alene skyldes barnets nedsatte funktionsevne og aflastningen skal imødekomme forældre og eventuelle søskendes behov for afløsning, skal det vurderes om afløsningen kan bevilges jf. Servicelovens § 84 stk. 1.

Formålsbestemt aktivitet ud af huset:

Når et barn med nedsat funktionsevne skal følges til en formålsbestemt aktivitet ud af huset, kan der jf. Servicelovens § 41 ansøges om et beløb til en person, der følger barnet til og fra aktiviteten.

Voksenbetalt barnepige:

Når et barn med nedsat funktionsevne har behov for en voksenbetalt barnepige, fordi barnet kræver mere end en sædvanlig barnepige (en almindelig ung) kan klare, kan der jf. Servicelovens § 41 bevilges merbeløbet – altså beløbet ud over, hvad familien sædvanligvis skulle betale en almindelig ung for at være barnepige (60 kr. pr. time)

Når et barn med nedsat funktionsevne er ude over den alder, hvor børn sædvanligvis har behov for barnepige, kan der jf. servicelovens § 41 bevilges det fulde beløb til en voksenbetalt barnepige.

Oplysninger om børnefamiliers almindelige forbrug af børnepasning anvendes, når det skal vurderes, om behovet for aflastning og pasning jf. Servicelovens § 41 er en direkte følge af barnets funktionsnedsættelse.

Det må forventes, at de fleste familier i et eller andet omfang har behov for privat børnepasning eller får hjælp fra sit netværk, f.eks. i forbindelse med arbejdstider, hvor der ikke er et offentligt pasningstilbud, forældrenes deltagelse i arbejdsmøder, skolemøder eller egen fritidsaktivitet.

Omfanget af familiers normalforbrug af privat børnepasning afhænger af barnets alder.

Op til 11 år	Det må forventes, at børn op til 11 år almindeligvis ikke kan være alene hjemme. Aldersgrænsen er fastsat ud fra den alder børn har, når de afslutter 4. klasse, og således ikke længere er omfattet af aldersgruppen for børn i SFO.
11 – 13 år	Det må forventes, at børn fra 11 år almindeligvis kan være alene hjemme i dagtimerne i et vist omfang, mens det må forventes, at børn i denne aldersgruppe fortsat ikke kan være alene i aften-/nattetimerne.
14 år og ældre	Det må forventes, at børn fra 14 år i et vist omfang kan være alene hjemme i aften-/nattetimerne. Det må også forventes, at børn fra omkring 14-årsalderen normalt kan være alene hjemme med en mindre søskende.

Alarm i forbindelse med epilepsi:

Alarmer til registrering af epilepsianfald ansøges som hjælpemiddel ved Sundhed & Omsorg, Ringkøbing-Skjern Kommune (herefter RKSK), hvis formålet er at tilkalde hjælp til barnet, når det ikke selv er i stand til det under anfald.

Hvis formålet er at registrere hvor ofte / hyppigt, at der er anfald mv. f.eks. i forbindelse med medicinregulering, vil det være en del af Regionens behandlingsudgifter.

Der henvises til principafgørelse 77-15.

Alarm, Elektroder til epilepsi-alarm:

Elektroder til en epilepsi-alarm kan ikke bevilges jf. Servicelovens § 41, men henvises til Sundhed og Omsorg, RKSK.

Alternativ medicin/kosttilskud:

Alternativ medicin eller kosttilskud som f. eks. fiskeolie (IQ og lign.) kan ikke betragtes som en nødvendig merudgift. Kan dog vurderes som en nødvendig merudgift, såfremt produktet er lægeordineret, og der også foreligger videnskabelig dokumentation for effekt på barnets lidelse.

Autostol:

Autostol til børn op til 135 cm er en sædvanlig udgift for forældre i Danmark. Autostole til større børn eller en særligt udformet autostol skal behandles efter hjælpemiddelbestemmelserne jf. Servicelovens § 112 og henvises til Sundhed og Omsorg, RKSK.

Badetøj til inkontinente:

Inkontinensbadetøj til børn, der har ufrivillig vandladning/afføring, skal som udgangspunkt behandles jf. Servicelovens § 41. Grunden hertil er, at det er en almindelig beklædningsgenstand for børn, som blot skal udformes på en særlig måde.

Hvis barnet er under 4 år, vurderes der ikke at være en merudgift forbundet med udgiften til inkontinensbadetøj, da det er en sædvanlig udgift for familier med børn i samme aldersgruppe. Hvis barnet er over 4 år kan familien få bevilget merudgiften til billigst anvendelige inkontinens badebukser / badedragt fratrukket prisen til et par almindelige badebukser / badedragt.

Hvis badetøjet alene skal benyttes til svømning i skolen, skal udgiften søges dækket af barnets skole jf. sektoransvarsprincippet.

Barnepikeordning:

Barnepike kan ansættes på døgnbasis, men max aflønnes med 14 timer i døgnet f.eks. som ledsager på ferieophold. Barnepigens kan ansættes på døgnbasis i familiens hjem (kan max aflønnes med 14 timer pr. døgn) eller som ledsager til en fritidsaktivitet, men ikke i barnepigens eget hjem. Barnepigens ansættes af forældrene, som har ansvaret som arbejdsgiver. Aflønning sker via RKSK's lønkontor. Lønnen udbetales til barnepigens efter elektronisk indberetning.

RKSK indhenter børneattest, og barnepigens indhenter selv en straffeattest og fremsender til RKSK.

Barnepiger skal som hovedregel være mindst 18 år. Lovmæssigt er det ikke et krav, men det anbefales at man er moden og kan magte opgaven.

Der kan anvendes søskende som barnepike, såfremt de er over 18 år.

Der kan anvendes søskende og bedsteforældre (jf. vejledning fra Ankestyrelsen) – det anbefales dog ikke som praksis i RKSK, da det anbefales at de beholder netværk som netværk.

RKSK har truffet en beslutning om, at fleksjobbere ikke kan ansættes som barnepike i fleksjob, da der ikke kan garanteres et fast timetal hver uge.

Merudgiften kan i nogle tilfælde bestå af forskellen i aflønning af barnepige for barnet med handicap og et normalt barn. (Kan forekomme hvor der er behov for at ansætte en voksen kvalificeret barnepige pga. barnets handicap, men hvor der også normalt ville være behov for en barnepige fx op til og med 3. klasse / ca. 10 – 11 år).

Der skal fratrækkes egenbetaling ved brug af barnepige, som passer flere børn samtidigt i familien, end barnet med handicap. Eventuelle fratræk i timelønnen skal skrives til sekretæren i forbindelse med oprettelse på lønkontoret. Der beregnes 60,- kr. pr. time til en normal barnepige. Ligeledes skal det fremgå af afgørelsen.

Der henvises til principafgørelse 93-09.

Befordring:

Der kan bevilges befordringsgodtgørelse jf. Servicelovens § 41 med statens lave takst. Der bevilges iht. korteste afstand, målt via krak.dk.

Aflastning:

Der kan bevilges merudgiftsydelse til transport til og fra døgnafkastning som følger:

Aflastning bevilget jf. Servicelovens § 84, jf. § 44:

- Befordringsgodtgørelse eller taxa kan bevilges efter Servicelovens § 84 som en følgeudgift.

Aflastning bevilget jf. Servicelovens § 52.3.5:

- Jf. principafgørelse 85-12 kan bevilges kørsel til/fra aflastning bevilges efter Servicelovens § 41 (hvis barnet er omfattet af målgruppen herfor), såfremt det er vurderet, at forældrene under normale omstændigheder selv ville have kørt barnet frem og tilbage (herunder at ressourcer, midler mv. til at kunne transportere barnet er til stede). Her er der behov for en individuel vurdering i forhold til, om der skal bevilges befordringsgodtgørelse eller taxa.
- Befordringsgodtgørelse bevilges som en følgeudgift til aflastningen efter § 52a, såfremt det er aflastningsfamilien, der skal hente/bringe barnet.
- Endvidere bevilges befordringen efter § 52a, hvis forældrene ikke har ressourcerne og midlerne til selv at transportere barnet, eller der er sociale problemstillinger hos forældrene (fx misbrug, psykisk sygdom mv.). hvor forældrenes egne vanskeligheder forhindrer, at de vil kunne transportere deres barn uagtet foranstaltningen.

Behandling på sygehus/speciallæge:

Befordringsgodtgørelse i forbindelse med ambulante besøg og indlæggelser på sygehus og ved speciallæge skal ansøges dækket ved regionens kørselskontor, såfremt afstanden fra bopælen til sygehuset/ speciallægen er over 50 km., samt i situationer hvor befordringen af hensyn til barnets vanskeligheder eller ledsagelsen ikke kan ske med offentlig befordring eller egen bil uanset afstanden mellem bopæl og sygehus. Når regionen dækker kørslen, skal barnet være med i bilen. Såfremt forældrene selv skal til tilbagemelding på behandling, sociale besøg (2 – 3 gange pr. uge, dog efter en individuel konkret vurdering) under indlæggelse m.m. så vil kørslen kunne søges dækket dækkes som en nødvendig merudgift, da regionen ikke betaler denne form for kørsel.

Bemærk at ovennævnte også gælder for udredning, behandling, kurser mv. på både somatiske som psykiatriske hospitaler.

Regionens befordring kan i visse tilfælde tage udgangspunkt i afstanden mellem den unges efterskole og sygehuset/ speciallægen. I bekendtgørelsen om befordring opereres der henholdsvis med begrebet 'bopæl' såsom som barnets 'faste bopæl', hvilket kan være stedet, hvor barnet tager ophold længere end tre måneder, fx efterskole.

Er der tale om behandling på sygehus og ved speciallæge ved frit sygehusvalg, vil udgiften typisk hverken kunne dækkes efter sygehusets reglerne om befordring eller reglerne om dækning af merudgifter.

Går barnet til lægehenvist speciallæge, hvor afstanden er mere end 50 km og hvor det ikke er en sygehusspeciallæge, og det dermed ikke er en regionsudgift, kan borgeren søge om dækning af denne kørselsudgift på Borgerservice.

Såfremt forælderen ikke kan få dækket udgifter til befordring til speciallæge eller sygehus jf. ovenstående, skal der indhentes kopi af sygehusets afgørelse om afslag på befordring til brug for vores afgørelse om afslag. Der henvises til § 51 stk. 1-2 i Sundhedsloven, samt til Bekendtgørelse nr. 1206 af 19.09.16.

Udgiften til parkering kan ligeledes søges dækket som en merudgift, da Sundhedslovens regler om befordring ikke giver mulighed for at dække udgifter til parkering og der dermed er gjort udtømmeligt op i anden lovgivning, at der ikke kan dækkes udgifter til parkering.

Såfremt regionen har givet afslag på befordringsgodtgørelse pga. frit valg (ventetid eller større ekspertise på andet behandlingssted), kan der kun dækkes en merudgift til henviste sygehus eller behandlingssted.

Behandling ved specialtandlæge:

Afklares ved Region Midtjyllands kørselskontor, idet kørselsudgiften kan dækkes af regionen når der er en lægehenvielse til specialtandlægen. Er barnet derimod henvist af skoletandlægen, vil kørselsudgiften kunne søges dækket som en nødvendig merudgift.

Behandling i forbindelse med lægehenvist fysioterapi, genoptræning og anden lægehenvist træning/ behandling:

Merudgiften til befordring kan dækkes som en nødvendig merudgift til forældrene jf. Statens lave kørselstakst, såfremt behandlingen er dokumenteret at være en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne.

Årsagen hertil er, at Sundhedslovens regler om befordring giver ikke mulighed for at dække udgifter til parkering eller befordring i forbindelse med lægehenvist tilskudsberettiget eller vederlagsfri fysioterapi/ ridefysioterapi mv.

Behandling i forbindelse med træning efter reglerne om tidligt forebyggende indsats og vedligeholdelsestræning:

Merudgiften til befordring kan dækkes som en nødvendig merudgift til forældrene jf. Statens lave kørselstakst, såfremt behandlingen er dokumenteret at være en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne og behandlingen ikke kan varetages af dagtilbud / skoletilbud.

Fritid:

Da det må anses som sædvanligt at transportere sine børn op til omkring 12 år til fritidsaktiviteter, bevilges der som hovedregel ikke merudgiftsydelse til befordring eller taxakørsel til fritidsaktiviteter for børn op til 12 år. Kan det statistisk underbygges, at familien bor i et område, hvor forældrene sædvanligvis må påregne at skulle køre også ældre børn til fritidsaktiviteter, kan der ikke bevilges merudgifter til kørsel til fritidsaktiviteter.

Det kan dog i helt særlige tilfælde bevilges. Det er da en forudsætning, at barnet grundet sit handicap ikke kan benytte offentlige transportmidler, er begrænset i sine muligheder for fritidsbeskæftigelse og forældrene eller andre ikke kan transportere barnet i en eget, lejet eller lånt bil, fordi de er på arbejde. Der skal så vidt muligt ske samkørsel med andre børn, og der kan som udgangspunkt bevilges taxakørsel én gang om ugen.

Hjælpemiddel/bandagist:

Afprøvning, reparation og tilretning af hjælpemidler, som er nødvendig for at kunne anvende hjælpemidlet falder under "ydelse af hjælpemidler" i Hjælpemiddelbekendtgørelsens § 24. Befordring i forbindelse med dette skal derfor behandles og evt. dækkes efter reglerne om hjælpemidler jf. Servicelovens § 112 ved Sundhed og Omsorg. Der henvises til principafgørelse C-32-08, hvor det fremgår, at befodringsgodtgørelse i forbindelse med ansøgning om ydelser af hjælpemidler og forbrugsgoder skal bevilges ud fra den samlede udgift.

Befordringen kan ikke dækkes som en merudgift, uagtet at der gives afslag efter § 112.

Indlæggelse på sygehus:

Udgiften til dækning af befodringsgodtgørelse til/fra sygehus kan bevilges som en merudgift, når afstanden ml. bopælen og hjemmet er under 50 km. I visse tilfælde kan befodrning beregnes ml. efterskole og sygehuset. Det vil som udgangspunkt være merudgiften til det billigste mulige transportmiddel, så som bus/tog/bil.

Ansøgning om befodrning skal behandles af patientkontoret i regionen, når afstanden til sygehuset er over 50 km. eller hvis ikke egen bil eller offentlig transport kan benyttes.

Ved befodrning i forbindelse med benyttelse af frit sygehusvalg, se også afsnittet "Ved frit sygehusvalg".

Er afstanden til sygehuset over 50 km, skal ansøgning om befodrning behandles skriftligt af sygehusets patientkontor. Vurderer sygehusets patientkontor, at begge forældres tilstedeværelse er nødvendig i forbindelse med barnets ophold på sygehuset, skal sygehuset (jf. Ministeriets svar til DUKH nedenfor) bevilge begge forældre den nødvendige befodrning eller befodringsgodtgørelse. Det fremgår også, at forældre kan være berettiget til befodrning eller befodringsgodtgørelse, både i situationer hvor ledsagelsen sker af hensyn til befodrningen såvel som opholdet på behandlingsstedet.

Patientkontoret kan bevilge befodrning af forskellig art, eksempelvis offentlig transport, taxa, leje af bil, sygetransport, ambulance og befodringsgodtgørelse.

Sygehuset skal altså tage stilling til befodrningen, også selvom forældrene ikke har kørt sammen, og selvom barnet ikke har kørt med i bilen med den anden forælder. I sygehusets vurdering af ledsagerens ret til befodrning, indgår bl.a. barnets alder og helbredstilstand.

Patientkontoret skal eksempelvis også dække befodrning til informationsmøder, såfremt disse anses for at være en del af behandlingen.

Patientkontorets udregning af befodringsgodtgørelse, skal inddrage hensyn til om eksempelvis mindreårige patienter er i stand til at tage offentlig transport alene og ikke med medhjælp fra eventuel ledsager.

Er der i løbet af indlæggelsen behov for, at den ene forælder kører hjem, for eksempel for at se til søskende, kan en eventuel udgift til befodrning behandles som en merudgift. Det vil være begrænset, hvor ofte den anden forælder har behov for at køre hjem, da vedkommende netop er medindlagt, fordi der er behov for hans/hendes tilstedeværelse på sygehuset. Den del af befodringsudgiften, som er opstået som følge af evt. frit sygehusvalg, vurderes ikke at være en nødvendig merudgift.

Der henvises til Sundhedslovens kap. 53 om 'Befodrning og befodringsgodtgørelse', Sundhedslovens §§ 51-52 i kap. 11 om 'Patientkontorer m.v.', samt 'Bek. om befodrning og befodringsgodtgørelse efter sundhedsloven'.

Møder og sociale arrangementer:

Kommunen:

Der bevilges som udgangspunkt ikke befodringsgodtgørelse til møder med kommunen (netværksmøder, familiebehandling, møder med socialrådgiver mv.).

Skolemøder - Specielle forhold vedr. befordring vurderes individuelt:

- Merafstand til skolemøde på specialskole i forhold til skolemøde på normal skole til alle officielle møder og sociale arrangementer på skolen. (Gælder ikke, hvis forældre og barn bor i samme by som specialskolen ligger – inden for barnets sædvanlige skoledistrikt)
- Antal af officielle skolemøder - over 3 årligt. (Gælder hvis forældre er indkaldt til flere møder end der sædvanligvis må påregnes og barnet bor i andet skoledistrikt)

Samvær med anden forælder, hvor barnet går i SFO (ikke skole, det er reguleret efter Folkeskoleloven):

I principafgørelse 32-18 vurderer Ankestyrelsen, at samlivsophævelse ikke er usædvanligt, hvorfor begge forældre kan have ret til dækning af merudgifter til transport mellem SFO og deres hjem. Dog skal den udgift, samværsforælderen normalt ville have i forbindelse med at hente sit barn til samvær, fortsat fratrækkes.

Begge forældre kan således få dækket merudgiften til transport til/fra SFO – IKKE SKOLE, i det omfang, udgiften overstiger den udgift forældre i samme livssituation har til transport af børn uden funktionsnedsættelse på samme alder. Forældre i samme livssituation er i denne sammenhæng forældre, der ikke bor sammen.

Principperne under punkt 3 (se nedenstående) er fortsat gældende:

- Barnet transporterer sig selv i offentlig transport.
- Forælderen kører barnet i egen bil.
- Taxa kan bevilges i særlige tilfælde.

Merudgiften er således forældrens udgift til transport i enten bus, tog, egen bil eller taxa fratrukket den udgift forælderen under normale omstændigheder ville have til at få sit barn transporteret til samvær til/fra SFO. Der kan her tages udgangspunkt i, hvordan et barn uden funktionsnedsættelse på samme alder ville have transporteret sig til samværet til/fra den SFO, barnet ville have gået i – altså sædvanligvis SFO'en i nærheden af barnets bopæl. Udgiften fratrækkes den udgift, forælderen nu har transporten, som er begrundet i, at det kan være dyrere pga. barnets funktionsnedsættelse.

Præcisering i principafgørelsen i forhold til transport mellem skole og forældre:

- Det er alene transportudgifter mellem skole og barnets bopælsadresse, der kan dækkes efter folkeskolelovens regler.
- Udgiften til transport mellem skole og samværsforælders adresse kan IKKE dækkes efter folkeskolelovens regler.
- Transportudgifter mellem skole og samværsforælder/bopælsforælder kan IKKE dækkes som en merudgift.

Visiteret befordring til special-skoleområdet:

(Kan ikke kompenseres efter Servicelovens § 41, da der udtømmende er gjort op med, at skolekørsel kun kan bevilges jf. Folkeskoleloven. Der henvises til principafgørelse 5-19).

Daginstitution:

Går barnet i et særligt dagtilbud, jf. Servicelovens § 32, er det Dagtilbud og Undervisning, der betaler transport af barnet til og fra daginstitution. Hvis barnet går i en almindelig daginstitution med støtte, uden for lokalområdet, kan der efter en konkret vurdering bevilges merudgift til befordring eller taxa fra hjemmet til daginstitution og retur. Dog er følgende principperne gældende:

- Barnet transporterer sig selv i offentlig transport.
- Forælderen kører barnet i egen bil.
- Taxa kan bevilges i særlige tilfælde.

Har barnet fået bevilget handicapbil, jf. Servicelovens § 114, kan der som hovedregel ikke bevilges taxa til daginstitution, men udelukkende merudgift til befordring, da bilen bl.a. er bevilget for at bringe barnet til og fra daginstitutionen. Der skal dog altid foretages en konkret og individuel vurdering af familiens samlede situation. Der skal eksempelvis ikke bevilges hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste for, at forældrene kan nå at aflevere eller hente barnet i institution – da kan det i stedet vurderes nødvendigt med en taxa.

SFO / Klub:

Der kan bevilges merudgiftsydelse til befordring mellem SFO/klub og barnets bopæl, såfremt denne kørsel ikke bevilges af Dagtilbud og Undervisning og når barnet er visiteret til skole uden for barnets lokale skoledistrikt. Herudover kan der bevilges merudgiftsydelse til befordring fra hjemmet til klub og retur ved eksempelvis aftenåbning.

Jf. Bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen § 1 stk. 2 har skoleforvaltningen alene pligt til at sørge for befordring af børn mellem skolefritidsordning og hjem, hvis det kan ske uden etablering af særskilt befordring og dermed uden merudgift for kommunen.

Har barnet fået bevilget handicapbil, jf. Servicelovens § 114, kan der som hovedregel ikke bevilges taxa til SFO/klub, da bilen bl.a. er bevilget for at bringe barnet til og fra SFO/klub.

Privatskole / Friskole:

Der kan ikke dækkes befodringsudgifter eller taxaudgifter til kørsel til / fra privatskole jf. sektoransvarlighedsprincippet, hvor der i stedet må henvises til den enkelte privatskole / friskole. Ligeledes kan der ikke dækkes befodringsudgifter eller taxaudgifter til/fra SFO på en privatskole / friskole, da det må antages, at forældrene selv har valgt privatskolen / friskolen, og det dermed ikke er en konsekvens af barnets funktionsnedsættelse, at barnet går i skole / SFO dér. Uanset barnets funktionsnedsættelse ville forældrene således have en udgift forbundet med befodrningen til den valgte privatskole / friskole.

Prioritering i forhold til bevilling af merudgiftsydelse til buskort/befodringsgodtgørelse/taxa:

1. Hvis barnet/den unge har en alder, hvor det er almindeligt at kunne transportere sig selv, skal det undersøges, om barnet/den unge kan tage offentlig transport. Der kan evt. gives hjælp efter § 11,3 til at lære den unge at tage bussen (hvis det grundet alderen ikke er en almindelig forældreopgave at lære barnet). Der kan evt. være en merudgift forbundet med barnets/den unges buskort, hvis andre familier i samme livssituation ikke har en udgift til buskort, fordi barnet/den unge selv kan gå/cykle til SFO/klub.
2. Det skal undersøges, om barnet/den unge allerede benytter Smart Devicen "Fra Taxa til Bus" til mobiltelefon fra MBU. Hvis denne ikke benyttes, skal det undersøges, om det er en mulighed for barnet/den unge. Der kan evt. være en merudgift forbundet med barnets/den unges buskort, hvis andre familier i samme livssituation ikke har en udgift til buskort, fordi barnet/den unge selv kan gå/cykle til SFO/klub.
3. Forældrene kører selv og får dækket merudgiften til befodrning med statens laveste befodrningstakst.
4. Særlige omstændigheder ud fra en konkret og individuel vurdering kan betyde, at barnet bevilges en taxa som samkørsel. Nødvendigheden af en taxa og de særlige omstændigheder skal være velbegrundet. Taxa kan som udgangspunkt først bevilges, når barnet er ud over den alder, hvor det er normalt, at barnet bliver bragt/hentet af forældre – og hvor det samtidigt er umuligt for forældrene at transportere barnet selv pga. deres arbejdsforhold el.lign.
5. Helt særlige omstændigheder gør, at barnet bevilges en taxa som solokørsel. Nødvendigheden af en taxa og de helt særlige omstændigheder skal være velbegrundet. Der kan ikke bevilges solokørsel til/fra skole med den begrundelse, at skoleforvaltningen ikke vurderer, der er grundlag for solokørsel.

Ved ansøgning om taxa til befordring af barnet skal følgende undersøges:

- Hvad er barnets alder, og er det almindeligt, at børn på den alder selv transporterer sig til/fra SFO/klub/fritidsaktivitet el.lign.?
- Ville forældrene under normale omstændigheder have haft en udgift i forbindelse med kørslen? F.eks. ved selv at hente barnet i bil, buskort til barnet el.lign.
- Kan udgiften dækkes efter reglerne under undervisningssektoren/sundhedssektoren, da merudgiftsbestemmelsen er subsidiær?
- Hvad er begrundelsen for, at forældrene ikke selv kan køre barnet?
- Er det nødvendigt, at barnet kører i en taxa, frem for at det er forældrene, der kører barnet? At familien skal tidligere op og skal bruge eksempelvis en halv time ekstra om morgenen på kørslen, kan som udgangspunkt ikke begrunde nødvendigheden. Ligeledes bør det indgå, om dagtilbud/SFO/klub uden for lokalområdet ligger på vejen til forældrenes arbejde, således de uden større vanskeligheder kan køre barnet selv.
- Hvis forældrene selv har valgt andet tilbud, for eksempel en privat-SFO, som ligger længere fra hjemmet, kan der ikke bevilges befordringsgodtgørelse eller taxakørsel hertil.
- Er familien bevilget en handicapbil, skal denne som udgangspunkt anvendes til at kompensere for barnets transportbehov.
- Hvor ligger barnets SFO/klub/fritidsaktivitet? Er det længere, end hvad andre familier i livssituation kører deres børn.

Udgangspunktet er, at der ikke må tages ledsagere med i taxaen, medmindre der er et specifikt behov herfor, eksempelvis i forbindelse med ledsagelse til behandling. Det skal fremgå af bevillingen, såfremt der er behov for, at barnet har ledsager med i taxaen. Dette kan der eksempelvis være behov for, hvis en medarbejder fra en børnehave ledsager barnet til behandling på IKH (Institut for Kommunikation og Handicap).

Behandlingsredskaber:

Der kan ikke ydes støtte efter serviceloven til behandlingsredskaber. Behandlingsredskaber er redskaber, som patienten forsynes med som led i behandling i sygehusvæsnet, eller som fortsættelse af den iværksatte behandling. Formålet er enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved behandlingen, eller at forhindre forringelse af dette resultat.

Behandlingsudgifter, herunder udgifter til behandlingsredskaber, skal vurderes af sundhedsvæsenet efter reglerne i sundhedslovgivningen. Efter sektoransvarlighedsprincippet skal udgifter til behandlingsredskaber eller tilbehør til behandlingsredskaber ikke dækkes efter reglerne i den sociale lovgivning.

Den omstændighed, at en udgift ikke kan afholdes efter sundhedslovgivningen, kan ikke begrunde, at hjælpen kan ydes efter reglerne i den sociale lovgivning. Det skyldes, at behovet for udstyret ikke er opstået som en direkte følge af en nedsat funktionsevne, men derimod som følge af en iværksat behandling. Udgiften hører efter sin art ikke under den sociale lovgivning.

Der henvises til principafgørelser 77-16, 22-17 og 44-18.

Inden der træffes en afgørelse om afslag på hjælpen, med henvisning til at der er tale om behandlingsredskab, kan der indhentes oplysninger fra sygehuset om at udgiften ikke kan dækkes derfra. Dette kan evt. ske ved journalnotat fra tlf. samtale med sygehuset.

Relevante spørgsmål at stille for at afdække om der er tale om et behandlingsredskab, eksempelvis:

- Er udgiften opstået som konsekvens af behandlingen frem for som direkte følge af den nedsatte funktionsevne?
- Er produktet en forudsætning for, at behandlingsredskabet kan fungere og anvendes?
- Skal udstyret regelmæssigt kontrolleres eller reguleres i forbindelse med kontroller på sygehus eller ved speciallæge?

Sundhedsstyrelsens hjemmeside med information til forældre om behandlingsredskaber og klageadgang.

Sonderemedier:

Der kan ikke bevilges dækning af forældres egenbetaling til sonderemedier, såsom leje af pumpe, sprøjter, slanger o. lign., som en merudgift.

Principafgørelse 77-16 slår fast, at der ikke kan bevilges sonderemedier efter Servicelovens bestemmelser om merudgifter. Sonderemedier er et behandlingsredskab, hvorfor remedierne skal søges dækket efter Sundhedslovgivningen. Dette gælder også, selv om der efter sundhedslovgivningen er fastsat en egenbetaling til sonderemedier.

Der kan i øvrigt henvises til "Cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet" nr. 9079 af 22/2/13 – hvori fremgår, at behandlingsredskaber er redskaber, som A) patienten forsynes med som led i behandling på sygehus eller i speciallægepraksis, der efter aftale med sygehusvæsenet varetager opgaver for dette, eller B) patienten forsynes med som led i eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling med det formål enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved sygehusbehandlingen, eller at forhindre forringelse af dette resultat.

Endvidere kan henvises til sektoransvarlighedsprincippet – at den sektor, der udbyder en ydelse, en service eller et produkt, også er ansvarlige for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne.

Sprøjter:

Ligeledes er sprøjter, der skal benyttes til at give barnet medicin, en behandlingsudgift. Ansøgning herom skal således vurderes hos den behandlende læge gennem Sundhedsloven. Hvis sprøjterne ikke bevilges gennem Sundhedsloven, medfører dette ikke, at de kan bevilges som en merudgift.

Er kanyler eller sprøjter ikke en behandlingsudgift, skal det undersøges hvorvidt kanylerne eller sprøjterne kan være et hjælpemiddel og skal ansøges ved Sundhed og Omsorg, RKSK.

Udstyr og/eller tilbehør til behandlingsredskaber:

Det udstyr og tilbehør, der er nødvendigt for at holde et behandlingsredskab på plads, og som dermed er nødvendigt for brugen af redskabet, er så nært knyttet til behandlingsredskabet, at det må anses for at være en integreret del af behandlingsredskabet.

Et eksempel kan være en undertrøje med en særlig lomme til at holde en insulinpumpe på plads, som vurderes at være så tæt knyttet til barnets behandling for diabetes, at det er et behandlingsredskab jf. principafgørelse 22-17.

Badeplastre (typisk diabetikere), engangshandsker, engangsvaskeklude, termometre, vægte o.lign.: Principafgørelse 44-18 giver anvisning om, hvordan ansøgning om plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gaseservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og lignende produkter skal sagsbehandles efter hhv. reglerne om forbrugsgode, hjælpemidler, behandlingsredskab eller merudgifter.

Knyttet tæt til behandlingen:

Produkterne anvendes til medicinering, som led i en sundhedsmæssig behandling, eller driftsudgifter ved behandlingsudstyr. Der kan her være tale om behandlingsredskaber/ behandlingsudgifter i sundhedsvæsenet, og udgiften er ikke en merudgift i sin art.

Indstilling, tilpasning, vedligeholdelses, reparation og instruktion i korrekt anvendelse af, påhviler i udgangspunktet den bevilgende myndighed.

Afhjælper følger af funktionsnedsættelsen:

Produkterne letter den daglige tilværelse for barnet/ forældrene, i forhold til en lidelse som er varig og hvor der ikke er yderligere behandlingsmuligheder. Der kan her være tale om handsker, klude og lignende som forbrugsgoder (der fungerer som hjælpemiddel). Udstyret skal derfor først og fremmest ansøges dækket via Sundhed og Omsorg, RKSK, idet der formentlig ikke er tale om en merudgift.

Der henvises principafgørelse 44-18.

Driftsudgifter ved et hjælpemiddel:

Produkterne anvendes til driften af et kommunalt bevilget hjælpemiddel. Driftsudgifter ved hjælpemidler er udtømmende reguleret gennem hjælpemiddelbekendtgørelsen. Uanset om udgiften kan bevilges via Sundhed og Omsorg, RKSK eller ej, vil hjælpemiddel-driftsudgifter derfor i udgangspunktet ikke kunne betragtes som en nødvendig merudgiftsydelse.

Indstilling, tilpasning, vedligeholdelses, reparation og instruktion i korrekt anvendelse af, påhviler i udgangspunktet den bevilgende myndighed.

Dog er det ikke udelukket at særlig store driftsudgifter, som er 'helt urimeligt store for borgeren', kan dækkes som merudgift, om end dette vil være sjældent. I principafgørelse 225-11, som handler om el til et hjælpemiddel, blev det slået fast, at el for kr. 600,-/ år (2011-beløb) ikke var et uforholdsmæssigt stort beløb. Der blev derfor givet afslag.

Hjælpemiddelreglerne åbner kun mulighed for dækning af driftsudgifter bevilget efter hjælpemiddelreglerne, jf. principafgørelse 259-10. I det omfang udgifterne til drift, reparation mv. af hjælpemidlet skyldes brugen af det frie valg af hjælpemiddel, må udgifterne afholdes af ansøgeren. Det er eksempelvis tilfældet, hvis der er tale om ekstraordinært hyppige eller dyre reparationer. Det fremgår af 'Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter Serviceloven' § 4 stk. 2.

Beklædning:

Specielt vedr. ekstraordinært slid skal der foretages en individuelt vurdering ud fra barnets lidelse set i forhold til et almindeligt aktivt barn.

Der henvises til principafgørelse 77-11.

For børn med psykiatriske lidelser kan der f.eks. være tilfælde, hvor barnet bider huller i tøj, hvilket kan medregnes som en nødvendig merudgift.

For børn med inkontinens og encoprese vil der ved bevilling af ekstra vask være indregnet ekstra slid i vasketaksten. Der kan dog herudover være tilfælde, hvor det er nødvendigt at have et større antal bukser mv. end normalt for at der kan være nok skiftetøj hver dag. Dette kan vurderes at være en nødvendig merudgift.

Børn med svær eksem kan have behov for ekstra tøj og sko pga. blødning og indsmøring af meget fede cremer, som ødelægger tøj og sko. Dette kan også være tilfældet for børn med lidelser, som bevirker, at de udskiller salte fra huden, som nedbryder materialerne, som tøj og sko er lavet af.

Der kan ydes hjælp til merudgiften til tøj, som skal udformes på en særlig måde, eller til ekstra beklædning eller sko, som er nødvendig på grund af ekstraordinært slid. Forældrene skal selv afholde de sædvanlige udgifter til tøj og fodtøj for aldersgruppen.

Fodtøj, der skal benyttes til at afhjælpe en varig foddeformitet el.lign., skal dog behandles efter hjælpemiddelbestemmelserne i Servicelovens § 112 ved Sundhed og Omsorg. Ligeledes hjælp til

anskaffelse af almindeligt fodtøj ydes til personer, som på grund af en størrelsesforskel på fødderne på mindst to hele skonumre er nødt til at anskaffe to par sko jf. Hjælpemiddelbekendtgørelsen § 19.

Følgende tre kriterier skal lægges til grund i vurderingen af, om de ansøgte udgifter kan betragtes som merudgifter:

- Udgifterne skal være en direkte følge/konsekvens af barnets funktionsnedsættelse.
- Det skal være afklaret om udgifterne ikke kan afhjælpes ved guidning, indretning af miljøet eller ved anvendelse af pædagogiske tiltag (afledning mv.) for at forhindre barnet i at udvise uhensigtsmæssig adfærd jf. principafgørelse 77-11. Der kan i den forbindelse indhentes udtalelse fra barnets dagtilbud, skole, SFO, klub i forhold til vurdering af, hvordan barnet agerer dér og hvad der gøres dér for at forhindre ødelæggelserne.
- Udgifterne skal overstige de udgifter, en familie sædvanligvis har til tøj og sko til børn i samme aldersgruppe.
- Det skal indgå i vurderingen, om tøjet er funktionsdygtigt – og/eller der er mulighed for at lappe det.

Hvis barnet ofte ødelægger sit tøj (eksempelvis klipper eller bider i det), skal det undersøges, hvilke tiltag, både pædagogiske og praktiske, der har været sat i værk for at undgå dette. Der skal indhentes udtalelser fra barnets institution/skole el.lign. for at sandsynliggøre, at barnet har samme vanskeligheder dér som i hjemmet – og hvis de i institution/skole ikke ser det eller undgår adfærden ad pædagogisk vej, skal dette søges overført til hjemmet. I enkelte tilfælde, hvor forskellige tiltag er afprøvet i en længere periode og ikke har vist sig tilstrækkelig, kan der være tale om nødvendige merudgifter.

Forældrene skal selv afholde de sædvanlige udgifter til tøj for aldersgruppen. Der skal her foretages en konkret og individuel vurdering i forhold til merforbruget af tøj, og merudgiften fastsættes ud fra dette. Prisniveauet for tøjet skal være svarende til tøj af almindelig god kvalitet, hvorfor der ikke ydes merudgifter til mærkevarer mv., jf. i øvrigt nedenstående oversigter. Forældrene skal sandsynliggøre deres køb af tøj til barnet inden for 12 på hinanden løbende måneder – udspecificeret med beklædningsdel, antal, pris.

Hvis der af en fysioterapeut el.lign. er anbefalet, at forældre skal købe sko med fast hælkappe mv. til deres barn, og disse sko kan købes i almindelig handel, kan der ikke udelukkende tages udgangspunkt i nedenstående takster. Endvidere kan det være nødvendigt at indhente udtalelse fra vedkommende fysioterapeut for at vurdere, om det er anbefalinger eller nødvendigt som følge af funktionsnedsættelsen.

Tøj som skal udformes på en særlig måde begrundet i barnets funktionsnedsættelse (deformitet):

Der kan bevilges merudgifter til specialsyet tøj/ændring af tøj, såfremt dette er en nødvendig merudgift som konsekvens af barnets funktionsnedsættelse.

Det skal altid konkret afsøges om almindeligt tøj kan anvendes, idet specialsyet tøj ikke kan bevilges, blot fordi der er det mest hensigtsmæssige – det skal være nødvendigt.

Oplysninger/yderligere dokumentation indhentes ved læge/sygehus og udtalelse fra skole/SFO m.v.

Ekstraordinært slid begrundet i barnets fysiske handicap (f.eks. skinner eller korset):

Såfremt det er dokumenteret, at der er ekstraordinært slid på tøjet, begrundet i barnets fysiske handicap – eksempelvis ved brug af skinner eller korset – kan de ekstra udgifter bevilges som merudgifter. Dette med udgangspunkt i en konkret vurdering af merforbrug på baggrund af familiens oplysninger.

Udskiftning af garderobe begrundet i sygdom eller ulykke (f.eks. cancer):

Der kan dækkes merudgifter hertil, såfremt behovet er lægeligt dokumenteret.

Særlige beklædningsgenstande:

Særlige beklædningsgenstande, som f.eks. regnslag til kørestol, kørepose, hagesmæk og beskyttelsesbukser til svært inkontinente børn og unge, kan søges dækket efter reglerne om hjælpemidler m.v., jf. Servicelovens § 112, Sundhed og Omsorg, RKSK.

Bidering/tyggegreb/tyggesmykker:

Ansøgning om bidedyr/tyggegreb/tyggesmykker skal behandles efter reglerne om hjælpemidler jf. Servicelovens § 112, Sundhed og Omsorg, RKSK, når formålet med genstandene er at undgå, at barnet eksempelvis bider i sine trøjer pga. sin funktionsnedsættelse. Årsagen hertil er, at formålet med at have en bidering/tyggegreb vil kunne afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse.

Ansøgning om bidedyr/tyggegreb/tyggesmykker skal behandles efter reglerne om merudgiftstydelse jf. Lov om Social Service § 41 i Socialrådgivningen, når formålet med genstanden er sansestimuli for barnet. Der skal foreligge en lægelig vurdering af nødvendigheden herfor.

Bleer:

Kroniske blebrugere kan søge bevilling af bleer jf. Servicelovens § 112, Sundhed og Omsorg, RKSK. Der skal foreligge lægelig dokumentation for, at lidelsen er kronisk, hvis der skal bevilges bleer som hjælpemiddel.

Ikke-kroniske blebrugere med anden betydelig funktionsnedsættelse kan bevilges bleer som merudgift jf. Servicelovens § 41 fra 4 års alderen. Der kan først være en merudgift forbundet med køb af bleer fra det tidspunkt, hvor det er ikke længere er sædvanligt, at andre familier i samme livssituation med et barn på tilsvarende alder uden en funktionsnedsættelse har udgifter til bleer.

Inkontinensen skal vurderes enten som en følgelidelse til hovedlidelsen (skal ikke vurderes om den er langvarig) eller vurderes som en yderligere langvarig lidelse (skal ikke vurderes om den er indgribende).

Ikke-kroniske blebrugere uden anden betydelig funktionsnedsættelse kan som hovedregel bevilges bleer som merudgift jf. Servicelovens § 41 fra 6 års alderen. For denne gruppe er gældende, at barnet som udgangspunkt skal være færdig-udredt og færdigbehandlet i sundhedssystemet, før det kan vurderes, om barnet er omfattet af personkredsen iht. SEL § 41 med en både indgribende og langvarig lidelse.

Behandlingsmulighederne kan eksempelvis være faste toiletbesøg i en periode, afprøvning af medicin (Minirin-behandling) samt ringeapparat.

Bleer, bevilget af kommunen, kan bestilles gennem Abena, som sender faktura direkte til kommunen. Skal være ifølge aftale med forældrene og når bleer i normal detailhandel ikke kan anvendes.

Som hovedregel bevilges der ikke støtte til buksebleer. Der skal en faglig vurdering til, hvis buksebleer skal være omfattet. Den faglige vurdering kan indeholde en vurdering af barnets mulighed for selvstændighed, at anden ble ikke er mulig at anvende eller ved en konkret vurdering ved inkontinenssygeplejerske.

Ved ansøgning om dyne, sengetøj, madras o. lign. skal det først undersøges om barnet er tiltrækkelig kompenseret med blebevillingen førend der kan bevilges dyne, sengetøj og madras.

Boardmaker:

Kan ikke bevilges jf. Lov om Servicelov § 41 eller § 112, men ved kontakt til Center for Kommunikation kan der vejledes om gratis systemer, der kan anvendes.

Bodystockings:

Bodystockings til større børn, som går med ble og eksempelvis vil stikke hånden ned i bleen og røre ved egen afføring el.lign., skal behandles efter Servicelovens § 112 om hjælpemidler. Det vurderes, at større børn normalvis ikke benytter bodystockings, og at bodystockings afhjælper en varig funktionsnedsættelse ved barnet, hvorfor det vurderes at være en særlig beklædningsgenstand, der kan ansøges efter Servicelovens § 112 i Sundhed og Omsorg, RKSK.

Der henvises til principafgørelse C-8-04.

Bolig og boligskit:

Vedrørende vurdering af, om boligskit kan bevilges, henvises til instruktionen "Boligindretning jf. § 116 og boligskitte § 116, stk. 4"

Bolig – tilbygning:

Nødvendige merudgifter i forbindelse med øgede udgifter som følge af boligændringer i form af til- og ombygning af familiens eksisterende bolig begrundet i barnets funktionsnedsættelse:

El:

En boligændring eller tilbygning efter servicelovens § 116 udløser i sig selv ikke en merudgift til el. Der kan dog forekomme merudgifter til eksempelvis el i forbindelse med belysning af de ekstra m².

Ved ansøgning fra familien skal der ske en konkret vurdering af, hvilke el-installationer der forårsager den øgede udgift. Der skal være tale om ekstra eller flere installationer i forbindelse med boligændringen/tilbygningen. Beregningen skal foretages med udgangspunkt i forbruget for den eller de enkelte installationer.

Varme:

Udgifter til ekstra varme i forbindelse med tilbygning efter servicelovens § 116 kan bevilges, hvis det kan sandsynliggøres, at ændringen medfører en merudgift. Udgiften beregnes således:

$M2\text{-prisen (- faste afgifter)} \times \text{antallet af m}^2 \text{ på tilbygningen.}$ M2-prisen beregnes ud fra familiens nuværende faktisk dokumenterede udgifter til varme. Der tages udgangspunkt i de seneste 2 års forbrug. I tvivlstilfælde kan varmeværket kontaktes.

Husforsikring:

Nødvendige merudgifter i forbindelse med øgede udgift i forhold til husforsikringen før tilbygning, dog kun til den lovpligtige del.

Ejendomsskat:

Nødvendige merudgifter i forbindelse med øgede udgift i forhold til ejendomsskatten før tilbygning.

Boligskit:

Der kan ydes støtte til forhøjede boligudgifter i forbindelse med tilbygning til familiens bolig eller ved flytning til en større bolig som følge af barnets funktionsnedsættelse. I vurderingen af, om der kan bevilges merudgifter i forbindelse med boligskit bevilget efter § 116 stk. 4, skal det indgå i vurderingen, om der er tale om udgifter, der er direkte afledt af boligskitet som følge af barnets funktionsnedsættelse. Det skal ligeledes vurderes, om der er tale om en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

Formålet med bestemmelsen er, at en familie kan kompenseres for merudgifter ved et boligskitte, der alene er begrundet med barnets handicap.

I udgiftsniveauet ved bevilligede merudgifter til flytteomkostninger skal der altid lægges en rimelighedsbetragtning. Der skal i hver sag foretages et konkret, individuelt skøn. Dette skal fremgå af journalen.

Eksempler på merudgifter:

- Flytteudgift: Der kan i forbindelse med flytning bevilges hjælp til flytteudgifter i forbindelse med flytning til en handicapeget bolig. Det kan f.eks. være hjælp til udgifter til indskud, salgskostninger, ejendomsmæglersalær, leje af flyttebil, flytning af telefon mv.

Leje af flyttebil eller alternativt, såfremt familien ikke selv kan forestå flytningen, betaling til flyttefirma (billigst af 3 tilbud).

- Depositum/indskud til ny lejebolig jf. principafgørelse 84-13.
- Dobbelt husleje i en overgangsperiode jf. principafgørelse SM C-11-05. Der kan ydes hjælp til dobbelt husleje i forbindelse med flytning.

Der kan efter en konkret vurdering fastsættes en tidsfrist for betaling af dobbelt boligudgift. Tidsfristen udgør normalt opsigelsesperioden for lejebolig, maksimalt 3 mdr. eller den liggetid, der normalt er for salg af en tilsvarende ejendom i samme område – normalt sættes en frist på op til 1 år. Dette undersøges hos en ejendomsmægler.

- Løbende forhøjet:
 - nettohusleje korrigeret for evt. ændringer i boligstøtte/boligydelse (der tages udgangspunkt i huslejeforskellen på flyttetidspunktet ved beregningen af tilskuddet). HUSK: Ved de årlige opfølgninger på merudgifter skal der tages udgangspunkt i, hvad en sammenlignelig familie almindeligvis vil have af udgifter til husleje jf. principafgørelse 110-15. Er der sket nogle ændringer i familiens situation, eksempelvis flere børn, kan det have betydning for, hvordan deres boligsituation alligevel ville have set ud – og dermed kan det ændre på merudgifterne til husleje. Det er således ikke en stationær ydelse, men en ny vurdering hvert år. Ved huslejestigning foretages en revurdering. I revurderingen indgår en undersøgelse af, om den tidligere boligudgift ligeledes ville være steget, samt om hvorvidt boligsikringen til den tidligere bolig også ville have været steget.
 - Termin i ejerbolig: Hvis familien påføres merudgifter til termin på baggrund af barnets funktionsnedsættelse, kan merudgiften bevilges som en løbende ydelse. Merudgiften beregnes med udgangspunkt i den nye termin fratrukket tidligere termin.

El, vand og varme: Forhøjede udgifter til el, vand og varme:

- El: Større bolig eller tilbygning udløser som udgangspunkt ikke et større elforbrug.
- Vand: Der ydes som udgangspunkt ikke merudgifter til vand, da vandforbruget vil være det samme som før tilbygningen.
- Varme: Merforbruget af varme eller elvarme kan opgøres, hvis der er opsat særlig måler. Familien afleverer årsopgørelse, hvoraf enhedsprisen fremgår. De faste afgifter (målerlejer mv.) medregnes ikke. Hvis ikke der er opsat bi-måler, afregnes ud fra fordelingstal: Eksempel: Hele bygningen: 150 m² og tilbygningen: 50 m² Forbrug: 1800 kWh. $1800/150 * 50 = 600$ x enhedsprisen.

Gardiner/persienner:

(billigst muligt egnet produkt). Det skal undersøges, hvorvidt gardiner/persienner fra tidligere bolig kan anvendes.

Garderobeskabe:

Såfremt disse i tidligere bolig har været en integreret del, og der ikke forefindes tilsvarende i den nye bolig (billigst muligt egnet produkt).

Salgskostninger:

F.eks. ejendomssalær ved salg af hidtidig bolig jf. principafgørelse C-3-02.

Ændringer af bolig eller flytning/køb af anden bolig skal altid ske i samarbejde med Sundhed og Omsorg, RKSK, der vurderer behovet herfor.

Briller:

Der kan normalt ikke ydes hjælp til betaling af briller, da der normalt ikke vil være tale om en merudgift sammenlignet med udgiften til briller til børn med et almindeligt behov for synskorrektion. Hvis der som følge af nedsat funktionsevne eller kronisk/langvarig lidelse hos børn og unge under 18 år er særlige merudgifter til briller, som ikke kan ydes efter sundhedslovgivningen eller bestemmelserne i servicelovens § 112 om hjælpemidler, kan merudgifter dækkes efter servicelovens § 41. Det kan f.eks. dreje sig om et hyperaktivt barn, som ofte kommer til at ødelægge bl.a. briller, eller at barnet/den unge lider af en alvorlig øjensygdom, f.eks. grøn stær, der bevirker at synet ændres, så styrken i brilleglassene skal skiftes hyppigt.

Støtte til brillekøb vurderes normalt at kunne være aktuelt ved 3. køb af briller inden for samme år som en nødvendig merudgift som følge af barnets lidelse – uanset alder. Der kan alene ydes dækning af merudgifter til udskiftning af briller oftere end hver 3. år, hvis barnet pga. sin funktions- nedsættelse gentagende gange ødelægger brillerne, og det ikke er muligt med pædagogiske tiltag at ændre barnets adfærd, eller på anden måde undgå ødelæggelsen af briller.

Se principafgørelse 11-14 og 77-11.

Der skal altid fremsendes mindst to overslag fra en optiker på de nødvendige briller, hvoraf det ene skal være fra en prisbillig leverandør. Der laves altid individuel vurdering af nødvendig merudgift.

Der findes forsikringsordning hos nogle forhandlere, som dækker udskiftning af briller. Tilskud fra Sygesikring Danmark fratrækkes – Regionstilskuddet udbetales af kommunernes borgerservice

For børn i Synsregisteret Kennedy eller ved hypermetrop > + 7 i højst brydende plan til børn indtil 10 år kan der søges kropsbåret hjælpemiddel SEL § 112 ved Sundhed og Omsorg

Til og med 14 år Op til kr. 1.500 pr. par
Fra 15 år Op til kr. 2.000 pr. par

Priserne er tænkt som vejledende i forhold til normalt prisleje for børnebriller i detailhandlen og kan fraviges, såfremt der foreligger specielle omstændigheder.

Der er endvidere mulighed for, at familien kan søge om tilskud via Lov om Aktiv Socialpolitik § 84, som en forsørgelsesudgift, når forældrene ikke har mulighed for at afholde udgiften.

Briller bevilget af Synsinstituttet kan søges dækket via Servicelovens § 112 ved Sundhed og Omsorg, RKSK.

Computere/computerspil/Ipads/smartsphones/tablets:

Der kan som udgangspunkt ikke ydes tilskud til computere/computerspil/iPad/tablet/smartphone som en nødvendig merudgift, da de i dag betragtes som et almindeligt forbrugsgode. Det er dermed sædvanligt, at familier har disse i hjemmet. Der henvises til principafgørelse 59-13. Computerspil kan ligeledes lånes på biblioteket og der kan købes spil på tilsvarende som andre familier også selv køber computerspil. For yderligere vejledning kan der henvises til Center for kommunikation i Herning.

Skal computeren m.v. bruges som kommunikationsredskab, evt. sammen med andre teknologiske hjælpemidler, skal ansøgning herom behandles jf. Servicelovens § 112. Det gælder også blinde og svagtseende.

Skal computeren m.v. bruges til en app til behandlingsudstyr fra sygehuset eller lignende, vil telefonen skulle ansøges via sygehuset. Det vil være at betragte som nært knyttet til behandlingsudstyret/ behandlingen.

Cykler / tandem / handicapcykler:

Støtte til hjælpemiddel cykler, tandem og handicapcykler (herefter skrives blot cykler), som fx skal anvendes til at cykle i skole, vurderes jf. Servicelovens § 112 og § 113, Sundhed og Omsorg, RKSK. Støtte til nødvendige merudgifter til cykler, som alene anvendes til leg, motion og fritid til børn, skal vurderes jf. Servicelovens § 41.

I vurderingen af, om bevillingen til cykel skal bevilges enten som hjælpemiddel eller som en nødvendig merudgift, skal det afdækkes, om cyklen afhjælper barnets varige funktionsnedsættelse – eksempelvis hvis det skal anvendes som daglig transport til institution, skole el.lign. eller til længere ture, fordi barnet ikke kan gå eller benytte offentlig transport som følge af sin funktionsnedsættelse.

Hvis en familie ansøger om en cykel som en nødvendig merudgift og som enten de eller barnet med funktionsnedsættelse skal cykle på, skal der tages stilling til, om cyklen udelukkende skal anvendes til leg og fritid. I den forbindelse skal følgende afdækkes:

- Har barnet andre muligheder for fritidsbeskæftigelse, motion og leg end ved brug af en specialcykel?
- Hvad laver barnet i sin fritid af fritidsaktiviteter, behandling, legekammerater og motion?
- Hvad kan barnet beskæftige sig med i fritiden? Gå, løbe, hoppe trampolin, lege på legeplads, lave perler, kravle, spille bold, tegne, lægge puslespil, gå til en fritidsaktivitet el.lign.?
- Kan barnet selv cykle? Evt. ved brug af særlige støttehjul til almindelig cykel eller ved brug af specialcykel?
- Hvad får barnet ud af at sidde ved siden af/foran/bag på en cykel, som en forælder cykler på i forhold til at lave andre ting med forælderen (som eksempelvis gå en tur i skoven, lave bål i haven, hoppe på trampolin, gå til en fritidsaktivitet o.lign.)?
- Hvordan er familien i øvrigt kompenseret for at have barnet med sig rundt i fritiden? Eksempelvis ved bevilling af hjælpemidler, såsom en handicapbil, kørestol, jogger el.lign.
- Kan familien leve så normalt som muligt på trods af barnets funktionsnedsættelse ved at foretage andre ting i fritiden end at cykle som aktivitet?

Barnet skal være meget begrænset i alternative fritids- og/eller motionsmuligheder, og det skal være svært at finde passende fritids- og motionstilbud for, at forældrene eller barnet kan være berettiget til en specialcykel. Årsagen hertil er, at det ikke er nødvendigt at cykle i sin fritid for at kunne leve så normalt som muligt på trods af og med barnets nedsatte funktionsevne – da der er mulighed for at lave andre aktiviteter i fritiden for og med barnet – eksempelvis køre en tur i skoven, på legepladsen, lege i haven, spille brætspil, lave perler sammen mv.

I en afgørelse fra maj 2016 har Ankestyrelsen vurderet, at en ladcykel til en familie med et barn på 9 år ikke var en nødvendig merudgift. Der blev lagt vægt på, at barnet trods sin funktionsnedsættelse er grovmotorisk afbalanceret og kan gå, løbe, hoppe, kravle, trille bold, klatre, samt gå på trapper og skrånninger. Finmotorisk kan han blandt andet sætte perler på snor, tegne, bygge med klodser og lægge puslespil. Det blev således vurderet, at barnet trods sin funktionsnedsættelse ikke var så begrænset i sine muligheder for fritidsbeskæftigelse, motion eller leg på anden vis end ved brug af den ansøgte ladcykel.

Der henvises til principafgørelse 23-11, 8-19 og 40-19.

Ved vurdering af, om en specialcykel/tandemcykel er nødvendig, og hvilket udstyr der er påkrævet, om den skal være med el/en særlig type el.lign., bør der indhentes oplysninger fra eksempelvis daginstitution, læge, fysioterapeut, IKH (Institut for Kommunikation og Handicap) mv. Disse oplysninger sammenholdes med beskrivelsen af den cykel, der ansøges om. Det er også muligt at få vejledning fra børneergoterapeut ift. hvilken cykel der er relevant for det givne barn.

Familien afholder selv udgiften svarende til en almindelig cykel til barnet. Dette er jf. takstblad i Ringkøbing-Skjern Kommune fastsat til 2.000,00 kr. som vurderes at være normalprisen for en cykel i almindelig god kvalitet.

Diabetes:

Der kan ansøges om dækning af nødvendige merudgiftsydelse, når der fra læge er dokumenteret diabetes hos barnet.

Følgende kan indgå i beregningen af merudgifternes størrelse:

Medicinudgifter (fratrasket evt. tilskud fra Sygesikringen Danmark):

- Medicin til diabetes (beregnes ud fra oplysninger om medicinprodukt og dosis)
- Glucagenpen: Gives når der er alvorlig hypoglykæmi – blodsukkeret er så lavt, at der ikke kan indtages juice eller druesukker. Det er normalt at forældrene har 2 penne, hvoraf den ene er på skolen. Pennen har en holdbarhed på 1½ år, der kan altså bevilges en pr. år.
- Locoid creme eller andet creme: Ved hudproblemer forårsaget af plaster i forbindelse med pumpen kan der være behov for locoid creme. Efter stik er creme ikke nødvendigt. Det er besluttet, at der ikke indhentes statusattest, idet det formodes, at forældre ikke smører deres barn med locoid (hormoncreme), hvis de ikke har hudproblemer.

Diabeteskost:

Alle diabetikere har grundlæggende udgifter til diabeteskost uden specialvarer set i forhold til normal dansk gennemsnitskost, idet den gennemsnitlige dansker ikke lever så sundt, som anbefalet.

Forældrene skal kunne sandsynliggøre mundtligt eller på ansøgningsskemaet, hvorvidt de også har merudgiftsydelser til specialvarer.

Der henvises til principafgørelse 10-14.

Energitrin/ diætist:

Alle børn tilbydes vejledning ved diætist i sygehusregi og ved konkret ansøgning og behandling tages der udgangspunkt i takstblad (forefindes på RKSK's hjemmeside). I takstbladet ligger en oversigt fra diætisterne over energibehov ud fra køn og alder, som normalt anvendes. Hvis der foreligger specielle forhold, så indhentes der oplysninger om dette fra diætisten.

Blodsukkerregulering:

Der kan bevilges nødvendig merudgiftsydelse til blodsukkerregulering med druesukker og minijuice.

Der indhentes oplysninger om:

- Antal blodsukkerreguleringer pr. dag/uge
- Anvendte produkter med angivelse af mængde pr. regulering

Der kan evt. med fordel indsendes dagbog over f.eks. 2 ugers blodsukkerreguleringer.

Blodsukkerregulering 1-2 gange dagligt ligger inden for normalområdet iflg. diabetessygeplejerske, og dette kan der bevilges merudgiftsydelse til efter behov.

Hvis der er gentagne ekstra reguleringer ud over 1-2 dagligt, bør forældrene henvises til at kontakte diabetessygeplejersken, med henblik på eventuel regulering af medicinering.

Der henvises til principafgørelse 111-15.

Befordring:

Der henvises til punktet vedrørende befordring.

Parkeringsudgift:

Skal sandsynliggøres ved dokumenterede udgifter.

Behandlingsredskaber:

Behandlingsredskaber og tilbehør/driftsudgifter til disse bevilges og betales af sygehuset/Regionen iht. Sundhedsloven.

Diabeteshjælpemidler:

Injektions- og testmateriale ansøges som diabeteshjælpemidler ved Sundhed og Omsorg iht. Serviceloven § 112.

Udstyr og tilbehør til hjælpemidler og behandlingsredskaber:

Der kan ikke iht. Serviceloven § 41 dækkes tilbehør og udstyr, hvor behovet opstår som følge af anvendelse af et:

- Bevilget behandlingsredskab (udgiften skal søges ved Sundhedsvæsnets)
- Bevilget hjælpemiddel (udgiften skal søges ved Sundhed og Omsorg efter § 112)

Batterier:

Specielt ang. batterier til blodsuktermåleapparat, kan dette ikke bevilges iht. SEL § 41.

Der henvises til principafgørelse 80-10:

Almindelige batterier til et blodsuktermåleapparat kunne ikke bevilliges som en merudgift efter serviceloven.

Ankestyrelsen fandt, at det ikke var hensigten med servicelovens bestemmelse om merudgifter, at den skulle dække udgifter som en særbestemmelse havde taget stilling til ikke kunne dækkes.

Da området for betaling af batterier til et hjælpemiddel er detaljeret afgrænset i hjælpemiddelbekendtgørelsen, fandtes der ikke grundlag for at antage, at lovgiver havde tilsigtet at udvide området for bevilling, således at batterier til et blodsuktermåleapparat bevilliget som et hjælpemiddel skulle kunne dækkes efter merudgiftsreglerne.

Apoteksprodukter:

Der henvises til principafgørelse 44-18 omhandlende apoteksprodukter, hvor der bl.a. står:

Ankestyrelsen vurderer, at plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gaseservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter er forbrugsgoder, da de er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Produkterne er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Produkterne skal vurderes efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpning, hvis produkterne i den konkrete situation skal afhjælpe en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Produkterne skal vurderes efter servicelovens regler om nødvendige merudgifter, hvis de i den

konkrete situation ikke skal afhjælpe en varigt nedsat funktionsevne, men alligevel er nødvendige for at ansøgeren kan leve et så normalt liv som muligt på trods af den nedsatte funktionsevne.

Der kan eksempelvis ydes hjælp til produkterne efter merudgiftsreglerne, når produkterne konkret skal anvendes til lindring, hygiejne eller pleje.

Kan ikke bevilges hverken efter servicelovens § 41, § 112 eller i Sygehusregi:

- Bælte til pumpe: Ved udlevering af ny pumpe udleveres der også et bælte til at have pumpen i. Skulle bæltet gå i stykker, eller ønskes der et andet design, er det erfaringen, at forældrene selv afholder udgiften.
- Kanylebokse til bortskaffelse af kanyler: Er en driftsudgift. 161-11: om merudgifter - nødvendig - kanylebokse
- Køletaske og vægt: Der kan drages parallel til afgørelse fra Det Sociale Nævn – afslag på blandt andet køletaske, der har karakter af forbrugsgode efter Sel. § 113 jf. § 112.
- Medlemskab af patientforening:
 - 77-11
- Removeservietter: Removeservietter bruges til at fjerne klister fra det tape, der dækker nålen ved pumpe. Servietterne er meget stærke og er hårde ved huden. Der benyttes i stedet almindelig madolie.
- Ulykkesforsikring:
 - 103-10
- Energibar: Der kan ikke kompenseres for den ekstra udgift, der er forbundet med at købe energibar kontra juice og druesukker, da behovet for regulering af blodsukkeret kan imødekommes ved brug af juice eller druesukker som det er anbefalet.
- Tilbehør til insulinpumper: Børn med diabetes, som har insulinpumper, skal henvende sig til sygehuset for udlevering af alt tilbehør til insulinpumpen. Dette gælder også for bæltetasker, bælteclips mv. Tilbehør til insulinpumper bevilges ikke som en nødvendig merudgift.

Efterskole:

Økonomisk støtte til dækning af udgiften til ophold på en efterskole skal behandles jf. Servicelovens § 52 a. Sædvanlige udgifter til et efterskoleophold vurderes ikke at være en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af et barn i hjemmet. Der lægges i den forbindelse vægt på, at det ikke vurderes at være en sædvanlig aktivitet for en ung at gå på efterskole. Der kan derfor som udgangspunkt ikke bevilges dækning af merudgifter hertil, idet udgifter i forbindelse med et efterskoleophold ikke kan anses for at være udgifter knyttet til sædvanlig livsførelse.

Eksem, børneeksem:

Normalt vil lidelser som børneeksem ikke være omfattet af målgruppen jf. Servicelovens § 41, da der typisk ikke vil være tale om en indgribende lidelse.

Svære tilfælde af børneeksem og lignende hudlidelser kan dog i særlige tilfælde være omfattet af målgruppen.

For at lidelsen kan anses som værende indgribende i hverdagen, skal lidelsen være af en sådan karakter, at den har alvorlige følger for barnet i hverdagen.

I statusattesten spørges der til:

- Hvilke specifikke præparater der lægefagligt anbefales til behandling af eksemet
- Hvilken mængde, der lægeligt anbefales
- Hvor eksemet er lokaliseret
- Beskrivelse af symptomer og graden af disse

Der vurderes ud fra indhentet statusattest, om eksemet er af en så alvorlig og indgribende karakter, at lidelsen har alvorlige følger i barnets hverdag.

Eksempler på udgifter, der som udgangspunkt ikke godkendes som merudgift i forbindelse med børneeksem med mindre det har et omfang ud over et normalt forbrug:

- Fugtighedscreme og lotions med en fedtprocent på eller under 50
- Solcreme (Der kan sædvanligvis bevilges solcreme fra faktor 50)
- Hårshampoo / skælshampoo
- Balsam
- Sæbe
- Badeolier
- Læbepomader
- Solarium

Forbrug af el, varme og vand:

Ved ansøgning om merudgiftsydelse til ekstra el, vand og varme skal familien dokumentere deres nuværende forbrug af el, vand og varme. De skal desuden oplyse begrundelsen for, at det er en følge af barnets funktionsnedsættelse, at de bruger mere el og varme end gennemsnittet for en sammenlignelig husstand. På dongenergy.dk kan man ved at indtaste antal personer i husstanden se, hvad det gennemsnitlige el-, varme- og vandforbrug for en sammenlignelig husstand er i Danmark.

Der skal indhentes udtalelser fra læge/sygehus, skole/institution el.lign., at det er nødvendigt, at barnet bruger ekstra el, vand eller varme begrundet i sin lidelse. Endvidere skal det undersøges, hvorvidt den ekstra varme kan afhjælpes ved, at barnet får ekstra tøj på samt om det ekstra forbrug generelt kan afhjælpes ad pædagogisk vej. Der henvises til principafgørelse 77-11.

I vurderingen skal desuden indgå, hvorvidt det ekstra forbrug vil modvirke behandling af lidelsen – eksempelvis børn/unge med OCD, der tager mange og lange varme bade som følge af lidelsen, hvorfor familien får et ekstra vandforbrug. Det vil i sådan et tilfælde ikke være en nødvendig merudgift, da ydelsen ikke skal understøtte, at en evt. behandling af lidelsen ikke kan gennemføres.

Ferie:

Der kan ydes hjælp til dækning af merudgiftsydelser til ferie, som familier i almindelighed holder.

Ferie i Danmark:

Udgangspunktet er, at familierne skal stilles på samme måde, uanset om de holder ferie i Danmark eller udlandet. Ved ansøgning om merudgiftsydelse i forbindelse med kortvarigt ferieophold i Danmark skal der således gøres samme overvejelser som ved ferie i udlandet. Herunder om de anførte merudgifter er særligt påkrævet eller en afgørende forudsætning for gennemførelsen af en ferie.

Ved ansøgning om ekstra hjælper/aflaster følges Ankestyrelsens praksis i forbindelse med kortvarige ferieophold i udlandet, og udgangspunktet er således, at der ikke kan bevilges ekstra hjælper/aflaster, men at familien kan medtage det allerede bevilgede.

Ferie udlandet:

Dette gælder også kortvarig ferie i udlandet, hvor der efter bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet i særlige tilfælde efter en konkret vurdering kan gives hjælp til dækning af ekstra omkostninger, som f.eks. udgifter til rejse og ophold for en hjælper og

udgifter til liftbus til transport mellem lufthavn og hotel. Ved ansøgninger om dækning af ekstra omkostninger i forbindelse med ferie i udlandet bringes "udlandsbekendtgørelsen" Bekendtgørelse 1296 af 15. december 2009 i anvendelse. Formålet med udlandsbekendtgørelsen er at sikre, at personer med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang skal kunne rejse til udlandet på lige fod med andre.

Hovedreglen i udlandsbekendtgørelsen er, at familien under midlertidige ophold i udlandet (op til en måned) bevarer retten til hjælp iht. § 41, 42 og 45 uden at ansøge kommunen herom.

Jf. § 5 i Udlandsbekendtgørelsen: Ved kortvarige ferieophold (op til 14 dage) kan der i særlige tilfælde, efter en konkret vurdering, ydes tilskud til dækning af ekstra omkostninger, som er forbundet med opholdet. 3 ugers ferie i udlandet kan ikke betegnes som et kortvarigt ferieophold, og mere end én årlig udlandsrejse ligger udover, hvad der kan betegnes som almindeligt jf. principafgørelse 96-16.

Det er en betingelse herfor, at der i familiens situation er beskrevet forhold, som betyder, at det ansøgte er særligt påkrævet eller en afgørende forudsætning for gennemførelsen af en rejse. De særligt påkrævede ekstra omkostninger må ikke være en følge af den valgte ferieform. Det afgørende er, at borgeren har mulighed for at holde en sædvanlig ferie i udlandet, men ikke nødvendigvis en bestemt form for ferie jf. principafgørelse 96-16. Eksempelvis ekstra omkostninger til transport af barnet og hjælpemidler eller et større værelse. Afgørelser vedrørende ansøgning om dækning af ekstra omkostninger i forbindelse med kortvarige ferieophold træffes efter Udlandsbekendtgørelsens § 5, jf. servicelovens § 41.

Ansøgning om ekstra omkostninger til en aflaster under kortvarige ferieophold i udlandet: Aflastning og afløsning bevilget jf. Servicelovens § 84 stk. 1 jf. § 44 er ikke nævnt i udlandsbekendtgørelsen, og der er derfor ikke tale om hjælp, der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet eller kortvarige ferieophold i udlandet.

På den baggrund kan de ekstraudgifter, der er forbundet med at tage afløseren med på ferie i udlandet, ikke dækkes – hverken efter Udlandsbekendtgørelsen eller andre bestemmelser i Serviceloven. Hjælp til aflastning kan ikke bevilges efter en anden bestemmelse i serviceloven alene med det formål, at aflastningen kan tages med til udlandet.

Feriebolig:

Der kan for eksempel være tale om familier som på grund af barnets funktionsnedsættelse har behov for en større feriebolig eller en handicapegnet feriebolig. Differencen mellem den nødvendige bolig og en bolig i tilsvarende standard udgør merudgiften. Priserne kan oplyses af udlejningsbureauet.

Hjælpertimer:

Det er kun den hjælp som er bevilget i forvejen jf. § 41, der kan tages med på ferie. Det betyder, at der ikke kan ydes hjælper i ferien, hvis der ikke er bevilget hjælper i hjemmet i forvejen.

Der kan gives tilskud til merudgifter til transport, rejse- og opholdsudgifter for hjælperen. Der kan som udgangspunkt ikke bevilges ekstra hjælpetimer til ferie i udlandet.

Der henvises til principafgørelser: C-40-03, C-1-08 og 28-13.

Færebilletter:

Såfremt der er bevilget handicapbil, kan merudgiften til færebilletter godtgøres. Differencen mellem færebilletten til handicapbilen og familiens normale udgift til færebilletter dækkes.

Ekstra udgifter:

I forbindelse med ekstraudgifter på grund af barnets handicap skal der altid tages udgangspunkt i den konkrete sag. F.eks. kan der efter en konkret vurdering ydes hjælp til merudgifter til eneundervisning på skiskole, hvis familien plejer at tage på skiferie og barnet, på grund af sit handicap, ikke kan deltage på en normal skiskole.

Ferie uden forældre:

Hvis barnet holder ferie uden forældrene og hvis merudgiften ikke kan konkretiseres, kan der tages udgangspunkt i et skønnet normaludgift.

Hjælpertimer ved ferie uden forældre fx ferielejr:

Hvis der i forbindelse med ferie, sommerlejr eller lignende bevilges hjælper, skal der foretages en konkret og individuel vurdering af behovet herfor. Forældrene finder en hjælper, som herefter ansættes af forældrene via kontrakt. Forældrene har arbejdsgiveransvaret. Hjælperen kan maksimalt ansættes 14 timer pr. døgn.

Hvis familien i forvejen har hjælpere tilknyttet, er det differencen, der kan bevilges. Ringkøbing-Skjern Kommune administrerer lønudbetalingen. Forud for ansættelsen kan kommunen være behjælpelig med at indhente børneattest. Hjælperen skal indhente straffeattest og fremsende til kommunen. I vurderingen af, om der kan bevilges merudgiftsydelse til lejrture (herunder eventuel ekstra hjælper/aflastning), bør følgende indgå:

- Barnets funktionsniveau, herunder begrænsning i forhold til deltagelse i almindelige lejrture mv.
- Barnets alder.
- Barnets fritidsliv i øvrigt. Eksempelvis om barnet deltager i andre fritidsaktiviteter eller deltager i lejr med daginstitution/skole/SFO, og i øvrigt herigennem har mulighed for at være sammen med børn på samme alder og funktionsniveau.
- Øvrige bevillinger til familien, eksempelvis døgnaflastning, hvor barnet har mulighed for at være sammen med ligesindede.

Ferielejr:

Der kan ydes merudgiftsydelse til lejr (ferielejr, idrætssommerskole mv. for børn med funktionsnedsættelse), der ligger ud over det beløb, som forældre sædvanligvis betaler for alderssvarende børns ophold til en sammenlignelig lejr, idrætssommerskole el.lign. Der henvises til principafgørelse 28-13. Der kan ikke ydes merudgifter i forbindelse med lejrscole med skole/SFO/klub, da udgifterne forbundet hermed skal dækkes efter folkeskoleloven/dagtilbudsloven jf. sektoransvarlighedsprincippet. Merudgiften er forskellen mellem den sædvanlige pris for en tilsvarende lejr og prisen for lejren til barnet med funktionsnedsættelse.

Idrætsstævner / Idrætsstævner i udland:

Ferier i bred forstand er omfattet af begrebet kortvarige ferieophold i udlandet i Udlandsbekendtgørelsen, hvorfor også aktive ferier eller deltagelse i idrætsstævner er omfattet heraf, jf. skrivelse nr. 9081 fra Socialministeriet. Deltagelse i idrætsstævner i udlandet skal således betragtes som kortvarige ferieophold, og der skal derfor ikke tages stilling til, hvorvidt deltagelsen er nødvendig. Kommunen skal yde tilskud til ekstra omkostninger forbundet med en kortvarig ferie i udlandet, hvis de ekstra omkostninger er særligt påkrævede eller er en afgørende forudsætning for, at barnet kan komme til idrætsstævne. Dette kan eksempelvis være udgifter til en ledsagers ekstra omkostninger under stævnet.

Udgangspunktet er, at barnet kan medtage de allerede bevilgede ledsagertimer (bevilget efter Servicelovens § 45) til idrætsstævner i udlandet. Ved ansøgning om ekstra omkostninger forbundet

med ledsagerens deltagelse skal det vurderes, om disse er særligt påkrævede eller en afgørende forudsætning for, at barnet kan komme på et kortvarigt ferieophold i udlandet.

Afgørelser vedrørende ansøgning om dækning af ekstra omkostninger i forbindelse med idrætsstævner i udlandet træffes efter Udlandsbekendtgørelsens § 5, jf. Servicelovens § 41. Udgangspunktet er, at barnet/den unge skal stilles på lige fod, uanset om idrætsstævnet foregår i Danmark eller udlandet. Ved ansøgning om merudgifter i forbindelse med idrætsstævner i Danmark skal der således gøres samme overvejelser som ved idrætsstævner i udlandet. Herunder om de ansøgte udgifter er særligt påkrævede eller en afgørende forudsætning for, at barnet/den unge kan deltage i idrætsstævne.

Forsikring:

Udgifter til nødvendige forsikringer eller nødvendige forhøjede forsikringspræmier, som er en følge af barnets eller den unges funktionsnedsættelse, kan ydes som en merudgift. Det gælder f.eks. udgifter til dyrere forsikringer på kassebiler, dyrere husforsikring på grund af et større antal kvadratmeter, dyrere fritids- og ulykkesforsikringer for at opnå samme dækning som andre etc. Der henvises til principafgørelse nr. 70-17. Det fremgår heraf, at udgifterne til en børneulykkesforsikring ikke kunne medtages som en merudgift ved forsørgelsen, da denne udgift ikke kunne betragtes som nødvendig. Der henvises i øvrigt til principafgørelserne nr. 103-10 og 207-10 om merudgifter til voksne, jf. servicelovens § 100.

Ansvarsforsikring:

Der skelnes som udgangspunkt ikke mellem et handicappet og ikke handicappet barn ved tegning af ansvarsforsikringer. Prisen er den samme, og der er heller ingen klausuler på børn med et handicap.

Ulykkesforsikring:

Ulykkesforsikring vurderes ikke at være en nødvendig merudgift jf. Servicelovens § 41. Der henvises til principafgørelse 70-17.

For tidligt fødte børn:

Forældre, der får et for tidligt født barn, kan ikke alene, på grund af den for tidlige fødsel og de eventuelle "normale" komplikationer, der kan være forbundet herved, få dækket deres udgifter. Det for tidligt fødte barn tilhører kun målgruppen efter Servicelovens § 41, såfremt det kan dokumenteres, at barnet har en varig og nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller indgribende langvarig lidelse.

Der henvises til principafgørelse 23-17.

Fritidsaktiviteter:

Ifølge Danmarks Statistik fremgår det, at 84 % af børn og unge mellem 10-18 år går til minimum 2 fritidsaktiviteter. Det vurderes, at disse koster ca. kr. 3.000,- årligt. Vejledende skønnes det, at der først kan blive tale om en nødvendig merudgift, hvis barnet som en nødvendig følge af funktionsnedsættelsen går til mere end 2 aktiviteter. Der kan dog være tale om at dække for eksempel kørsel, hvis barnet kun kan gå til en speciel aktivitet, som påfører familien en udgift, som andre familier ikke har. Se under punktet "befordring". Såfremt den enkelte fritidsinteresse som en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse er dyrere end normalt (3.000 kr. årligt) kan forskellen i prisen dækkes.

Der henvises til principafgørelse 8-19.

Handicapridning:

Handicapridning kan bevilges som en nødvendig merudgift såfremt:

Barnet ikke er berettiget til vederlagsfri ridefysioterapi, og der er lægelig dokumentation for, at det er nødvendigt i forhold til barnets nedsatte fysiske funktionsevne (ift. motorisk træning mv.). Det skal derudover være nødvendigt og dokumenteret, at barnet ikke kan gå til andre fritidsaktiviteter. Der skal beregnes egenbetaling svarende til prisen for normal ridning.

Vederlagsfri ride-fysioterapi:

Hvis barnet af egen læge henvises til ride-fysioterapi er dette vederlagsfrit og forældrene har ingen egenbetaling og dermed ingen merudgift.

Hagesmække:

Hagesmække/spisesmække til børn fra ca. 4 år, skal behandles efter Servicelovens § 112 om hjælpemidler og ansøges ved Sundhed og Omsorg, RKSJ.

Der henvises til principafgørelse C-8-04.

Hegn:

Der foreligger ingen principafgørelser på området, så derfor må nedenfor beskrevet betragtes som et pejlemærke:

- Låse på døre og vinduer skal vurderes som en boligændring efter § 116.
- Låse på døre og vinduer udtømmende er reguleret i § 116, hvorfor § 41 ikke kan anvendes.
- Hegn omkring en boliggrund kan i særlige tilfælde vurderes efter § 41, så en eventuel merudgift mellem et sædvanligt hegn, andre sætter op om deres grund og det særlige hegn der i det konkrete tilfælde vil være nødvendigt, kan indgå som en nødvendig merudgift.

Hjælpemidler:

Hjælpemidler bevilges efter Servicelovens § 112 og ansøges ved Sundhed og Omsorg, RKSJ.

Reparation og drift:

Udgifter til reparation af hjælpemidler skal ansøges dækket efter hjælpemiddelbestemmelserne ved Sundhed og Omsorg og kan ikke dækkes efter merudgiftsbestemmelsen, med mindre det er et hjælpemiddel, der er bevilget efter merudgiftsbestemmelsen – eksempelvis en specialcykel, et hjælpemiddel til en aflastningsfamilie el.lign.

Der henvises til principafgørelser: 44-18, 225-11, C-16-04, C-61-01.

Det fremgår af Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter Serviceloven § 4, at:

Hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov. Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, og ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger.

Stk. 2. Hvis ansøgeren har benyttet sig af retten til frit valg af hjælpemiddel, jf. § 112, stk. 3, i lov om social service, og hvis der på grund af ansøgerens frie valg undtagelsesvist skulle blive tale om ekstraordinært dyre eller hyppige reparationer eller hyppigere udskiftninger, skal udgifterne hertil afholdes af ansøgeren selv.

Udgiften til drift af hjælpemidler skal borgeren som udgangspunkt selv afholde jf. Bekendtgørelsen:

Stk. 3. Der ydes ikke hjælp til udgifter, som følger af brug af hjælpemidlet, fx til drift, rengøring eller vedligeholdelse, jf. dog stk. 4-6.

Stk. 4. Der ydes hjælp til batterier til brug for hjælpemidler bevilget efter § 112 i lov om social service, som ikke kan købes i almindelig handel, eller som ikke kan eller bør udskiftes af ansøgeren.

Stk. 5. Der ydes hjælp til udskiftning af dæk og slanger til kørestole, hvis der er behov for mere end en årlig udskiftning. Ansøgeren betaler selv udgifterne til den første årlige udskiftning.

Stk. 6. Hjælp til førerhunde omfatter tillige et årligt beløb til dækning af løbende nødvendige udgifter til førerhunden.

"36. Der ydes ... normalt ikke hjælp til dækning af udgifter, der følger af brug af hjælpemidlet, f.eks. til drift (alm. batterier, opladning af elektriske hjælpemidler), rengøringsmidler og almindelig vedligeholdelse." Udgangspunktet er således, at borgeren skal regne med løbende selv at betale udgifter i dagligdagen til drift, vedligeholdelse og rengøring. Praksisnyt nr. 79 fra DUKH.

Reparation af boligændring efter § 116:

Borgeren skal selv afholde udgifter til almindelig reparation og vedligeholdelse af en bevilget boligændring. I ganske særlige tilfælde kan der gives hjælp til lovpligtige serviceeftersyn, f.eks. af lifte, elevatorer, og til reparation af en bevilget boligændring, hvis udgiften til serviceeftersyn og reparation i det konkrete tilfælde må anses som en nødvendig merudgift som følge af funktionsnedsættelsen. Hjælpen gives da efter servicelovens § 41.

Reservehjælpemidler:

Der kan ydes hjælp til et reservehjælpemiddel efter behov.

Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af behovet for et reservehjælpemiddel.

Situationer, hvor det kan anses for hensigtsmæssigt at bevilge et reservehjælpemiddel, er fx:

- Behov for et hjælpemiddel både i hjemmet og i institutionen (fx skole eller dagtilbud eller tilbud for voksne) og hjælpemidlet ikke uden væsentligt besvær kan fragtes frem og tilbage mellem hjem og institution, og den pågældende institution ikke er forpligtet til at stille hjælpemidlet til rådighed.
- Hvis et hjælpemiddel er nødvendig under midlertidige ophold uden for hjemmet, fx i sommerhus, og hjælpemidlet er meget vanskeligt at bringe frem og tilbage.
- Ved personlige hjælpemidler som kompressionsstrømpe, brystprotese, støttekorset, fodtøj, paryk og andre kropsbårne hjælpemidler, hvor det af hygiejniske grunde er nødvendigt med reservehjælpemiddel.

Bekendtgørelse 1247/2017, § 4 stk. 1

Indlæggelse:

Der kan være situationer, hvor sygehuset af hensyn til behandlingen, beder begge forældre være til stede under dele eller hele barnets indlæggelse. Når sygehuset vurderer, at det af hensyn til behandlingen, eller for på anden måde at udføre sin virksomhed, er påkrævet for begge forældre at være til stede, vil sygehuset skulle tage stilling til udgifterne forbundet herved, før kommunen kan tage stilling til merudgifterne. Sygehuset skal først tage stilling til om der kan ydes dækning af udgifter til befordring, overnatningsgodtgørelse og time- og dagpenge til den anden forælders ophold/besøg på sygehus i forbindelse med barnets indlæggelse. Dette uanset om indlæggelsen sker i Danmark eller i udlandet.

Det følger af sektoransvarsprincippet, at den myndighed eller et hospital som stiller ydelser til rådighed for almenbefolkningen, som hovedregel også er ansvarlig for, at de ydelser der leveres af myndigheden eller hospitalet, kan modtages af borgerne.

Serviceoven er subsidiær til sundhedsloven, og reglerne om merudgifter er subsidiære i forhold til de øvrige bestemmelser i serviceoven. I forbindelse med sagsbehandlingen af en ansøgning om merudgifter, vil det derfor ofte være nødvendigt, at forælderen først har fået det afgjort ved hospitalet, om udgifterne kan dækkes af sundhedsvæsnet.

Forældres overnatning:

Der kan ydes hjælp til merudgifter til overnatning for forældrene på sygehusets patienthotel eller lignende, hvis sygehuset ikke stiller gratis sengeplads til rådighed og det ikke er på baggrund af en lægelig vurdering, men et socialfagligt skøn, at forældrene bør være nær barnet.

Forældres kost:

Der kan ydes hjælp til dækning af merudgifter til kost til forældre, når sygehuset ikke stiller forplejning til rådighed. Der skal ske modregning for de normale udgifter til kost.

Befordringsudgifter:

For yderligere se under punktet Befordring.

Anden forælders tilstedeværelse pga. vigtig information:

Vurderer sygehuset, at begge forældres tilstedeværelse er påkrævet, fordi der skal gives vigtig information eller nødvendig oplæring af begge forældre, vil ansøgningen om udgifterne i den forbindelse først skulle behandles i sundhedsvæsnet efter reglerne i "Bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven".

Hvis sundhedsvæsnet vurderer, at begge forældres tilstedeværelse er nødvendig af hensyn til at modtage informationer eller oplæring, vil sundhedsvæsnet dække udgifter jf. Bekendtgørelsen. Hvis sygehuset ikke kan dække udgiften, vil det som udgangspunkt heller ikke kunne vurderes at være en nødvendig merudgift. Sygehusets afgørelse og vurdering vil derfor også indgå i kommunens vurdering.

I en afgørelse fra Patientombuddet slås det fast, at en borger havde ret til befordringsgodtgørelse til et informationsmøde, der måtte anses for at være en del af behandlingen.

Anden forælders tilstedeværelse pga. situationens alvor/kontakten til barnet:

Der vil forekomme situationer, hvor begge forældres tilstedeværelse er påkrævet, men af mere 'social karakter' end egentlige behandlingsmæssige grunde. Det kan eksempelvis være en situation, hvor begge forældre må være tilstede pga. kontakten mellem barn-forælder, behovet for følelsesmæssig støtte og lignende. Det kan eksempelvis være i situationer såsom:

Ugentlige besøg under længere indlæggelser af barnet.

Ved operationer med betydelige risici for barnets helbred eller død.

Tilstedeværelse fordi barnets tilstand er kritisk, indlagt på intensiv afdeling eller lignende alvorlige situationer.

Ekstra udgifter i sådanne situationer skal vurderes efter merudgiftsbestemmelsen. I en evt. vurdering af nødvendigheden af begge forældres samtidige tilstedeværelse, kan principafgørelse C-49-02 inddrages. Her fremgår det, at begge forældres tilstedeværelse må være påkrævet, og at der kun i en periode af midlertidig varighed og i særlige tilfælde kan ydes hjælp til begge forældre samtidigt, typisk i forbindelse med indlæggelser.

Vurderes det nødvendigt, at begge forældre er til stede i forbindelse med en merudgiftsansøgning, vil der tilsvarende være vurderet begge forældres tilstedeværelse nødvendig i forhold til en ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste og vice versa.

Søskende:

Som udgangspunkt skal forældrene undersøge mulighederne for pasning af søskende i netværket, mens barnet med funktionsnedsættelse og forældre er indlagt på sygehus. På den måde har søskende mulighed for at opretholde en så normal hverdag som muligt, og følge eventuel skolegang. Såfremt pasningsmulighederne i netværket er udtømte, kan merudgifter til søskendes ophold på patienthotel dækkes efter en konkret og individuel vurdering. Bevilges dækning af ophold til søskende, kan der også være en merudgift forbundet ved søskendes kost. I vurderingen af merudgiften til kost, fratrækkes normaludgiften til kost jf. taksterne under punktet "Forældrekurser".

Der vil typisk ikke være merudgifter til drikkevarer, idet det er muligt at drikke vand fra hanen.

Udgifter/ekstra udgifter til søskendes kost og ophold på patienthotel vil typisk ikke være en konsekvens af det indlagte barns funktionsevne, og vil ikke kunne dækkes. (Fx hvis søskende ikke kan passes af netværk pga. adfærd eller funktionsnedsættelse, og derfor må opholde sig på patienthotel med forældrene.)

Parkering:

Patientombuddet har i en afgørelse slået fast, at parkeringsudgifter ikke er omfattet af bekendtgørelsen om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven. Ved ansøgning om parkeringsudgift som merudgift, vil der skulle tages konkret stilling til, om der er nødvendige merudgifter til parkering.

Følgende overvejelser skal indgå i vurderingen:

- Er kørsel i bil den nødvendige transportform, således at parkering også er nødvendig? Denne vurdering afhænger evt. også af kørselskontorets vurdering, om patienten fx kan benytte offentlig transport, eller om der er/burde være tilbudt anden form for befordring (fx taxa, ambulance el. andet). Har forældrene fravalgt tilbud om anden befordring for at køre i egen bil dækkes parkeringsudgiften ikke. Merudgiften ved selvvalgt kørsel i egen bil, vurderes ikke at være nødvendig.
- Er der gratis parkering i en rimelig afstand fra sygehuset, som gør det muligt at undgå parkeringsafgift?
- Er det fx muligt – barnets funktionsnedsættelse taget i betragtning – at sætte barnet af sammen med den anden forælder og parkere bilen gratis i nærområdet?

Der kan gøres opmærksom på, at nogle sygehuse sælger uge-parkeringskort, som betyder, at parkeringsudgiften bliver billigere.

Frit sygehusvalg:

Ekstra udgifter afledt af et eventuelt frit sygehusvalg, vurderes ikke at være nødvendige merudgifter som følge af barnets funktionsnedsættelse. Udgiften er en konsekvens af det frie valg af sygehus, og ville være undgået ved ikke at have benyttet sig af frit sygehusvalg.

Der vil højst kunne dækkes merudgifter svarende til, hvad forældrene ville have haft af merudgifter, hvis ikke de benyttede sig af det frie sygehusvalg.

Bemærk, at en person, der vælger at blive behandlet på et sygehus efter reglerne om frit sygehusvalg, er berettiget til befordringsgodtgørelse fra sygehuset som minimum svarende til afstanden til det behandlingssted, hvor behandlingen ville have fundet sted efter regionsrådets visitationspraksis. De øvrige betingelser for befordring eller befordringsgodtgørelse må naturligvis også være opfyldt.

Indlæggelse i udlandet:

Det er regionen/sygehuset, der har pligt til at yde befordring/befordringsgodtgørelse til en ledsager til et barn, såfremt betingelserne i sundhedslovens § 171 samt den tilhørende Bekendtgørelse om

befordring og beforderingsgodtgørelse efter sundhedsloven er opfyldt. Af § 23, stk. 1 i bekendtgørelsen fremgår følgende: "En ledsager til en patient, der modtager beforderingsgodtgørelse efter reglerne i kapitel 1-3, har ret til beforderingsgodtgørelse, når ledsagelsen er nødvendig (understreget her) på grund af patientens alder eller helbredstilstand".

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har i brev af 9. februar 2015 til DUKH oplyst, "at ledsagere af patienter ikke kun er berettiget til ydelser efter beforderingsbekendtgørelsen, hvis ledsagelsen er nødvendig i forbindelse med selve befordringen, men også hvis den er nødvendig i forbindelse med opholdet på behandlingsstedet."

Ministeriet har endvidere oplyst følgende: "I tilfælde af, at sygehuset ud fra en faglig vurdering har lagt til grund, at begge forældres ledsagelse er nødvendig for barnets ophold på sygehuset, er begge forældre således berettiget til befordring eller beforderingsgodtgørelse i forbindelse med ledsagelsen af barnet. Dette gælder uanset, om begge, den ene eller ingen af forældrenes ledsagelse er påkrævet i forhold til at sikre forsvarlig befordring af barnet".

Ministeriet har i brevet af 9. februar 2015 endvidere oplyst, at retsstillingen er den samme, uanset om der er tale om en behandling (operation) i Danmark eller i udlandet.

Det betyder, at såfremt lægen på sygehuset vurderer at det er nødvendigt, at begge forældre er tilstede ved behandlingen i udlandet, skal sygehuset/regionen yde beforderingsgodtgørelse og dække opholdet for forælder nr. 2.

Jogger:

I vurderingen af, om der er grundlag for bevilling af en jogger, skal det afdækkes, om joggeren afhjælper barnets varige funktionsnedsættelse – eksempelvis hvis den skal anvendes som daglig transport til institution, skole el.lign. eller til længere ture, fordi barnet ikke kan gå eller benytte offentlig transport som følge af sin funktionsnedsættelse. I tilfælde hvor joggeren vurderes at afhjælpe barnets funktionsnedsættelse, skal ansøgningen behandles efter hjælpemiddelbestemmelserne i Servicelovens § 112 ved Sundhed og Omsorg, RKSK.

Hvis joggeren udelukkende skal anvendes i fritiden, skal ansøgningen behandles som en merudgift. Ved vurderingen skal det afdækkes, hvordan barnet/familien i øvrigt har mulighed for at komme ud/rundt i fritiden. Ved vurderingen skal der lægges vægt på, om familien er bevilget en handicapbil, en cykel og/eller en kørestol til barnet, og om de således er tilstrækkeligt kompenseret for behovet for at komme rundt med barnet i fritiden ved bevillingen af hjælpemiddelbil, cykel og kørestol.

Klub:

Hvis dit barn går i 4., 5. eller 6. klasse kan der i nogle områder i kommunen tilbydes en plads i en klub.

Der sker ikke automatisk overflytning til klub, da en klubplads ikke er et pasningstilbud, og der er ikke fremmødekontrol.

Egenbetalingen til ophold i klub kan i nogle tilfælde dækkes som en merudgift.

For at kunne vurdere, om der er en merudgift forbundet med ophold i klub, skal der tages kontakt til pladsanvisningen og få oplyst, hvor mange børn/unge ud af barnets årgang, der er tilmeldt klub i det skoledistrikt, hvor barnet har bopæl.

Er ca. halvdelen eller mere af årgangen tilmeldt klub vil der ikke være en merudgift forbundet med egenbetalingen til ophold i klub, da det således er sædvanligt for andre familier i samme livssituation at benytte klub.

Er under halvdelen af årgangen tilmeldt klub skal det undersøges, om opholdet i klubben er nødvendig for barnet med funktionsnedsættelse, herunder om barnet er i klubben, fordi det ikke kan være alene

hjemme, indtil forældrene kommer hjem. Sædvanligvis vil børn fra klubalderen kunne være alene hjemme, hvorfor der i en sådan situation vil kunne være en merudgift forbundet med opholdet i klub.

Kontingent:

Der kan ikke bevilges kontingent til foreninger (patient- og handicapforeninger og Sygeforsikringen Danmark) som en nødvendig merudgift. Kontingent til foreninger vurderes at være en udgift, som er almindeligt forekommende i de fleste hjem, og det vurderes ikke at være nødvendigt af hensyn til barnets lidelse.

Nødvendig information omkring sygdomme forudsættes at blive givet af relevant fagpersonale på sygehuse og ved læger og er således ikke afhængig af medlemskab af en patientforening.

Se principafgørelse 77-11.

Kost- og diætpræparater:

Cøliaki – glutenallergi / Fødevareallergi:

Det beror på en individuel, konkret vurdering af, hvor indgribende lidelsen cøliaki er for det enkelte barn for at det kan vurderes om barnet er omfattet af målgruppen for merudgifter jf. Servicelovens § 41. Da barnet skal vurderes ud fra, at barnet spiser den korrekte kost, vil barnet som oftest ikke udvise symptomer, der bevirker, at barnet er omfattet af målgruppen for servicelovens § 41. Merudgifterne er baseret på færdigproduceret brødprodukter og tør, rå pasta. Udgiften til bage- eller røremaskiner kan ikke bevilges efter § 41, da det vurderes, at det kan betragtes som et almindeligt forbrugsgode.

Der henvises til principafgørelse: 97-09, 32-16, 67-16, 18-17 og 84-19.

Diætkost til diabetikere:

Kan bevilges som en nødvendig merudgift på baggrund af forskellen mellem udgift til diabeteskost og normal kost og ud fra barnets energibehov. Såfremt forældrene kan sandsynliggøre, at der er udgifter til specialkost, skal dette også bevilges. Blodsukkerregulering med druesukker og juice kan bevilges som yderligere nødvendig merudgiftsydelse efter sandsynliggørelse af behov, forbrug mv.

Der henvises til principafgørelse 10-14.

Diætkost til børn med PKU:

Kan bevilges som nødvendig merudgift ud fra Kennedy Centrets vejledning (indsendes fra forældrene specifikt for hvert barn).

Der henvises til principafgørelse 18-17.

Energiberiget kost og drikke:

Der kan ydes hjælp til småt spisende børn eller børn der ikke får tilstrækkeligt varieret kost pga. en funktionsnedsættelse. Behovet skal være tilstrækkelig lægeligt dokumenteret. Der kan ydes dækning af nødvendig merudgiftsydelse til køb af energidrikke, eller laves årlig beregning på baggrund af diætistens beregning af ekstra energibehov.

Ernæringspræparater (som kosttilskud eller sondemad):

Bestilles normalt hos Nutricia, som sender faktura direkte til kommunen, såfremt de modtager et bevillingsbrev. Sygehuset/lægen udsteder normalt en grøn recept (60% tilskud), og Nutricia fratrækker dette, før de sender faktura til kommunen.

Højt hydroliseret modernmælkserstatning:

For børn i alderen 0 – 4 måneder, kan der ikke længere bevilges højt hydroliseret modernmælkserstatning forebyggende, selvom barnet er disponeret for allergi.

Der henvises principafgørelse 23-17.

For børn på 5 mdr. og derover med dokumenteret mælkeallergi kan taksten beregnes ud fra Astma-Allergi Forbundets takster. Der tages højde for udstedelse af grøn recept (60% tilskud fra Sygesikringen)

Kræsekost:

Der kan ydes hjælp til kræsekost til børn og unge med konstateret cancer, hvor behandlingen påvirker lysten til mad. Behovet skal være lægeligt dokumenteret.

Laktoseintolerance:

Det beror på en individuel, konkret vurdering af, hvor indgribende lidelsen laktoseintolerans er for det enkelte barn for at det kan vurderes om barnet er omfattet af målgruppen for merudgifter jf. Servicelovens § 41. Svære tilfælde af laktoseintolerance kan i særlige tilfælde være omfattet af personkredsen i § 41.

Merudgiften forbundet med laktoseintolerance vil dog ofte ikke overstige mindstebeløbet jf. Servicelovens § 41.

Der henvises til principafgørelse 67-16, 86-16 og 18-17.

Merudgifter til spædbørn, der er disponeret for allergi:

Spædbørn, der er disponeret for allergi, men hvor allergien ikke er brudt ud, har ikke en langvarig og indgribende lidelse. Det gælder, selv om begge forældre har den samme allergi, og barnet derfor er dobbeltdisponeret. Forældrene har derfor ikke ret til dækning af merudgifter.

Der henvises til principafgørelse 23-17.

Moderermælks-erstatning til børn under 1 år med diagnosticeret mælkeallergi:

Til spædbørn, der ikke kan tåle mælk, kan der f.eks. ydes hjælp til merudgifter til erstatningspræparater.

Sygesikringen giver tilskud til højt hydrolyserende moderermælks- erstatningspræparater.

Det forudsætter, at lægen udskriver en såkaldt "grøn recept", som giver 60 % i tilskud. Denne lovgivning går forud for Servicelovens § 41. Merudgiften udgør således de sidste 40 % af moderermælks-erstatningen.

Moderermælks-erstatning til børn over 1 år med diagnosticeret mælkeallergi:

Til små børn, der ikke kan tåle mælk, kan der f.eks. ydes hjælp til merudgifter til hydrolyseret moderermælks-erstatning. Det anbefales som minimum frem til 3 års alderen og gerne længere, svarende til den mængde mælk børn uden mælkeallergi skal have.

Føllings sygdom:

Udgifterne til særlige diætpræparater til børn med phenylketonuri (PKU/Føllings sygdom) afholdes af Region Hovedstaden (pr. 1/7-12 overgået fra Staten og består fortsat af Kennedy Institutet - Statens Øjenklinik). Præparaterne rekvireres direkte hos Institutet, bortset fra præparatet Aminogran, der distribueres via apotekerne.

Særlige diætpræparater:

Udgifterne til særlige diætpræparater, som fremstilles på sygehuset, og som pågældende skal indtage som led i en sygehusbehandling, afholdes af sygehusvæsenet.

Kugle- / kædedyne, kædevest o. lign.:

Kugle- / kædedyne, kædevest o. lign. ansøges hos Sundhed og Omsorg, RSKS, som hjælpemiddel jf. Servicelovens § 112 og kan ikke bevilges jf. Servicelovens § 41 som en nødvendig merudgift.

Kursus:

Kurser til forældre

Merudgifter til handicaprelaterede kurser til forældrene kan bevilges, såfremt kurset er nødvendigt for, at forældrene bliver i stand til at have barnet eller den unge i hjemmet, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet eller den unge jf. Vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 punkt 188. Det kan dreje sig om kurser, der giver familien indsigt i de forskellige funktionsnedsættelser eller lidelser, i hvilken virkning det har på barnet eller den unge, og hvordan familien kan mestre de problemer, der kan opstå mv. I vurdering af, om et kursus er en nødvendig merudgift, indgår omfanget af barnets funktionsnedsættelse, og herved forældrenes behov for at komme på kursus, kursusprogrammets faglige indhold og kvalitet i forhold til barnets funktionsnedsættelse, samt hvilke andre kurser forældrene har deltaget i. Har forældrene eksempelvis netop afsluttet et vejledningsforløb i børne- og ungdomspsykiatrien, skal dette også tages med i vurderingen af behovet. Endvidere om behovet kan dækkes ved at tilbyde forældrene vejledning efter Servicelovens § 11, stk. 3

For at begge forældre kan passe, pleje, opdrage og kommunikere med barnet/den unge, er det vigtigt, at begge deltager i kurser af ovennævnte art. Kurserne giver begge forældre kompetencer og vil ofte være en forudsætning, for at de begge kan bevare den nære kontakt med barnet/den unge.

Behovet for kurser/temadage vil altid afhænge af en konkret vurdering og følgende kan indgå som vurderingsgrundlag:

- Er der tale om en ny diagnose?
- Barnets alder/funktionsniveau i forhold til indholdet af kurset
- Er der tale om skolestart?
- Er der tale om ung/teenager?
- Har forældrene mulighed for deltagelse i forældregrupper/-møder på barnets skole eller daginstitution?
- Har søskende mulighed for at deltage i søskendekurser?
- Får forældrene orientering om handicapet andre steder (læge, handicapteam, småbørnsvejleder, internettet m.v.)?

Ved bevilling skal der være fokus på, at hvert nyt kursus indeholder nye elementer og dermed ikke er en gentagelse af et tidligere kursusindhold.

Der kan som udgangspunkt bevilges kurser af maksimalt en weekends varighed, da dette vil kunne imødekomme formålet med bevillingen af forældrekurserne.

Kurser til barnepiger

Kan som udgangspunkt ikke bevilges som nødvendig merudgift jf. Servicelovens § 41, med mindre socialrådgiveren vurderer, at der er et særligt behov for opkvalificering.

Ledsagekort:

Ledsagekort kan ansøges ved Handicap.dk og udgiften dertil kan ikke bevilges som en nødvendig merudgift jf. Servicelovens § 41.

Legetøj:

Der kan ydes tilskud til merudgifter til speciallegetøj, der er fremstillet særligt til børn med handicap, og som ikke kan købes i almindelig handel. Det er en individuel vurdering ift om det specialfremstillede legetøj er dels en nødvendig udgift og dels en merudgift ift forældres normale køb af legetøj til et barn uden handicap.

Magnetsele:

En magnetsele er en sele, der sættes ud over en almindelig sikkerhedssele, så brugeren ikke selv kan åbne selen.

Følgende skal være opfyldt:

Forælderen skal have opnået tilladelse fra Færdselsstyrelsen til anvendelse af selen. Forældrene skal selv stå for udfyldelse af skemaet. (Færdselsstyrelsen vil bede forælderen om følgende: 1) Samtykkeerklæring fra familie/værge, 2) Lægeerklæring, 3) Ansøgning om tilladelse til at benytte en magnetsele, 4) Beskrivelse af konsekvenser for borgeren hvis ikke der anvendes en magnetsele.)

ALLE tænkelige støttetiltag under kørslen og pædagogiske veje skal være udtømte, før vi godkender magnetsele som nødvendig merudgift. Idet der er tale om en fastspænding af barnet, anser vi magnetselerne som meget indgribende, og alle andre alternativer skal afprøves først. Vi beder derfor om udtalelse, som kan belyse hvilke tiltag der er afprøvet i forhold til kørslen.

Magnetseler skal herudover vurderes som følger:

Kørsel i egen bil eller barnets handicapbil:

Selen kan ikke bevilges: Der kan ikke bevilge magnetsele og lignende til brug i forbindelse med forældrenes kørsel med barnet i egen bil eller handicapbil. Dette vil skulle ansøges og evt. dækkes via reglerne om hjælpemidler eller forbrugsgoder. I dette tilfælde et forbrugsgode, som optræder som et hjælpemiddel.

Kørsel i taxa bevilget af Socialrådgivningen (fx til SFO):

Selen kan bevilges, hvis kriterierne i øvrigt er opfyldt: Der kan bevilge magnetsele og lignende til brug i forbindelse med befordring i taxa bevilget af RKSK. Det kan bevilges fordi vi sidestiller denne kørsel med forældrenes egen kørsel, og dermed med en forsørgelsesudgift. Vær dog opmærksom på, at hvis også selen er til brug i forbindelse med kørsel i egen bil eller handicapbil, så er det hjælpemiddelreglerne som skal anvendes.

Magtanvendelsesreglerne gælder ikke på samme vis for hjemmeboende børn, som for anbragte børn. Derfor er det ikke udelukket for forældre at anvende magnetseler eller lignende, såfremt de relevante tilladelser i øvrigt kan opnås.

Selen som bevilges, er bevilget til barnet og følger barnet.

Kørsel til både til taxakørsel, såvel som kørsel i egen bil eller barnets handicapbil:

Selen kan i udgangspunktet ikke bevilges: Idet magnetselen også skal anvendes i forbindelse med kørsel i egen bil eller handicapbil, skal selen ansøges dækket via reglerne om hjælpemidler eller forbrugsgoder. I dette tilfælde, et forbrugsgode som optræder som et hjælpemiddel.

Hvis barnet har ret til selen efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, kan selen følge barnet og medbringes til brug i taxa. (Hvis selen er godkendt til det).

Hvis ikke barnet har ret til selen efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, vil det afhænge af en konkret vurdering, om selen så kan bevilges efter merudgiftsreglerne.

Hvis der gives afslag på sele efter reglerne om forbrugsgoder, med henvisning til at selen er for billig, begrunder det ikke, at selen kan bevilges som merudgift. Merudgiftsreglerne kan ikke kompensere for eventuelle afslag efter anden lovgivning.

Medicin:

Der kan ydes hjælp til egenbetalingen af tilskudsberettiget medicin, som er nødvendig på grund af en nedsat funktionsevne eller en kronisk eller langvarig lidelse hos børn og unge. Der ydes tilskud til den billigste medicin, medmindre det er lægeligt dokumenteret, at substitutionspræparater ikke tåles af barnet.

Merudgiften består af den del af prisen, som ikke dækkes efter sundhedslovens regler. Der fratrækkes et evt. yderligere tilskud fra sygeforsikring Danmark.

Man skal indregne medicinudgiften i de samlede årlige merudgifter, hvorefter man kan vælge at:

- udbetale beløbet som en del af den månedlige merudgiftsydelse
- udstede medicinbevilling (og fratække beløbet som betaling direkte til leverandør) Der skal aftales om leverandørbetaling med forældrene.
- Man kan ikke udstede medicinbevilling hvis barnet er medlem af sygeforsikring Danmark som tilskudsberettiget (grp. 1,2 el.5)

Beregning af medicinudgifter:

Efter sygesikringstilskud kan laves ved at følge Lægemiddelstyrelsens vejledning - se [Beregn dit tilskud hos Lægemiddelstyrelsen](#)

Enkelttilskud skal søges hos Lægemiddelstyrelsen af den ansvarlige læge, såfremt der udstedes recept på medicin, som ikke er tilskudsberettiget efter de ordinære sygesikringsregler (generelt tilskud).

Kronikertilskud: Pr. 01.01.16 er der indarbejdet automatisk tilskud på 100% af CTR-saldo over 23.428 kr. Der kan således normalt ikke være større egenbetaling til tilskudsberettiget medicin end kr. 42.70 i 2021-takster.

Sygesikring Danmark tilskud skal modregnes i forhold til tilmeldt gruppe. Se vejledende takster på sygeforsikring Danmarks hjemmeside

Subsidiaritet:

Hjælp til dækning af merudgifter er subsidiær til hjælp efter serviceloven og anden lovgivning. Det betyder, at det er en forudsætning for hjælp i form af merudgiftsydelser efter serviceloven, at udgifterne ikke kan dækkes af andre bestemmelser i serviceloven eller efter anden lovgivning. Det betyder, at hvis en families sandsynliggjorte merudgifter kan dækkes fx af anden lovgivning fx inden for sundhedsområdet, skal disse bestemmelser anvendes, førend det vurderes, om familien kan få dækket merudgiftsydelserne jf.

Servicelovens § 41. Der kan således ikke ydes hjælp efter servicelovens § 41 til den del af merudgifterne, som i forvejen er dækket af Sygeforsikringen Danmark eller andre private sygeforsikringer / - ordninger. Dette er begrundet i kompensationsprincippet, hvorefter familien skal kompenseres for de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse. Der skal således være tale om en reel merudgift for familien.

Parkeringskort:

Der kan som udgangspunkt ikke bevilges dækning af udgiften til et parkeringskort/handicapskilt til bilen. Årsagen hertil er, at der ikke er en merudgift forbundet med kortet, idet familien i stedet sparer udgiften til parkering på betalingsparkeringspladser.

Psykolog og anden behandling

Der kan ikke ydes udgifter til behandling i henhold til Servicelovens § 41.

Vurderingen foretages, jf. Servicelovens § 11 og § 52, såfremt behovet ikke imødekommes af andre bestemmelser, herunder eksempelvis Sundhedsloven, Aktivloven eller via de forskellige handicapforeninger.

Rengøring / praktisk bistand i hjemmet:

Som udgangspunkt kan der ikke bevilges rengøring som aflastning til forældre, idet rengøring er en nødvendig aktivitet i alle husstande og behovet for rengøring ikke er afledt af barnets funktionsnedsættelse. Det bør i stedet vurderes, om der kan ydes støtte til praktisk hjælp jf. Servicelovens § 83.

Der henvises til principafgørelse 75-16.

Såfremt der er ekstra behov for rengøring, som en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse/lidelse og barnets funktionsnedsættelse vil blive forværret, hvis ikke der gøres ekstra rent, kan der efter en konkret og individuel vurdering bevilges rengøring.

Et eksempel herpå kan være et barn, hvor det lægeligt er dokumenteret, at der kræves ekstra rengøring i de rum, barnet opholder sig, eller hvis barnets/den unges funktionsnedsættelse medfører et ekstraordinært stort behov for rengøring, eksempelvis ved uhensigtsmæssig omgang med egen afføring. I disse situationer kan der bevilges merudgifter til rengøring.

Der vil som hovedregel kunne ydes timebetaling svarende til taksten i et autoriseret rengøringsfirma.

Der kan dog, såfremt det vurderes som afløsning / aflastning til forældrene, bevilges rengøring jf. Servicelovens § 84 efter konkret, individuel vurdering af kommunens visitator. Afgørelsen tager udgangspunkt i det niveau for rengøring som svarer til kommunens serviceniveau på området.

Der henvises til principafgørelse 67-17 og 85-13.

Tilbehør ved sondeernæring:

Som udgangspunkt kan der ikke bevilges merudgiftsydelse jf. Servicelovens § 41 til forældres egenbetaling til sondeernæring til børn, der udelukkende ernæres via sonde.

Det fremgår af Sundhedsloven § 159 og Bekendtgørelse om tilskud til ernæringspræparater nr. 1491 af 14. december 2006, at der ydes regionalt tilskud på 60 % til ernæringspræparater, som er ordineret af en læge på "grøn recept" i forbindelse med sygdom eller alvorlig svækkelse. Det er dog en betingelse, at ernæringspræparaterne er godkendt af Sundhedsstyrelsen. Der henvises i øvrigt til Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier nr. 9007 af 7. januar 2014 pkt. 175.

Det fremgår desuden af Vejledning om tilskud til lægeordinerede ernæringspræparater (sondeernæring mv.) nr. 115 af 8. december 2006, at "for en del patienter erstatter ernæringspræparater fuldstændigt almindelig ernæring i en periode. Tilskuddet er fastsat til 60 % af patientens udgift til ernæringspræparater m.m. De resterende 40 % vil svare til den gennemsnitlige udgift til almindelig ernæring. Et tilskud på 60 % dækker således gennemsnitligt patientens merudgift til ernæringspræparater m.m."

Da egenbetalingen ovenfor er udregnet, så den svarer til normale udgifter til kost, såfremt personen alene ernæres af sondemad, kan egenbetalingen som udgangspunkt ikke anses for at være en merudgift ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

Der kan dog være børn, der også får almindelig kost ved siden af deres sondeernæring. Her skal forældrene oplyse, hvad barnet i øvrigt spiser, og sandsynliggøre deres merudgift til kost til barnet. I nogle tilfælde vil der ikke være en merudgift forbundet hermed, idet barnet får mindre sondemad, og familien dermed vil have en mindre udgift til sondeernæringen.

Til brug for beregning af en gennemsnitlig udgift til kost til et barn kan man benytte KL's takster jf. Vederlag mv. samt vejledende satser for lommepenge, arbejdsvederlag mv. til børn og unge i formidlet

døgnophold og i døgninstitution efter Servicelovens § 66 – kostpenge til børn og unge ved fravær på døgninstitution eller plejehjemmet kr. 55 pr. døgn (2021-takst).

Godkendte præparater:

Listen over de godkendte præparater opdateres 4 gange årligt og kan ses på Sundhedsstyrelsens hjemmeside eller nedenstående link:

<https://sundhedsstyrelsen.dk/da/sundhed/ernaering/ernaeringspraeparater-med-tilskud#.Vnest-IRaqA.email>

Remedier:

Se beskrivelse under punktet "Behandlingsredskaber".

Andre støttemuligheder:

Efter Lov om Aktiv Socialpolitik § 82 kan kommunen yde hjælp til udgifter til sygebehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Det er en betingelse, at behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrunderet.

Efter Servicelovens § 122 kan kommunen yde tilskud til sygeplejeartikler og lignende, herunder til sondemad og ernæringspræparater efter et konkret skøn, hvis udgiften ikke dækkes på anden vis, når nærtstående i forbindelse med et etableret plejeforhold passer en døende, kommunen varetager plejen helt eller delvis eller yder tilskud efter § 95 til hjælp, som familien selv antager, eller et hospice varetager plejen. Hjælpen ydes uden hensyn til den pågældendes eller familiens økonomiske forhold.

Der henvises til principafgørelse C-52-03.

Vask og tørring:

Der foretages en individuel vurdering af en families nødvendige ekstra vaskebehov, forårsaget af barnets funktionsnedsættelse/lidelse. Vurderingen sker i samarbejde med familien og på baggrund af familiens oplysninger, samt en vurdering af, at i en gennemsnitlig familie på 2 voksne og 2 børn vaskes der normalt ca. 9-10 vaske pr. uge (123 årlige vaske pr. person iflg. Avisen.dk)

Beregning af vasketakst:

Forudsætninger:

Bolius' beregning 2020 er anvendt som udgangspunkt for beregningen med 10 vaske pr. uge.

Bolius vurderer, at en energiklasse A+++ vaskemaskine kan anskaffes for 3.000 kr.

Vandpris er for Ringkøbing-Skjern i 2020 67,91 kr. pr. m³.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er vandets hårdhedsgrad inden for grænserne svarende til blødt vand.

En vaskemaskines levetid er af Ringkøbing-Skjern Kommune vurderet til 5 år / 2.600 vaske. Afskrivning skal betragtes som en opsparring til anskaffelse af ny vaskemaskine eller evt. reparation af den gamle vaskemaskine for forlængelse af levetiden.

Vaskemidler udgør pris for vask med Neutral vaskepulver og Neutral skyllemiddel, beregnet pba. prisopslag og doseringsvejledninger for blødt vand.

Udgifter ved vask:

Årligt strømforbrug 364,00 kWh

Årlig udgift til strøm 826,28 kr.

Årligt vandforbrug 22.880 l.

Årlig udgift til vand 1.553,78 kr.

Samlede årlige udgifter vand/strøm 2.380,06 kr.

Udgift pr. vask til vand/strøm 4,58 kr.

Udgift til vaskemidler pr. vask 1,78 kr.

Afskrivning pr. vask 1,15 kr.

I alt udgift pr. vask 7,51 kr.

Beregning tørretumbling:

Forudsætninger:

Som udgangspunkt henvises til Forbrugerrådets anbefaling om hele året at tørre tøj udendørs, hvorfor tørretumbling af tøj kun efter individuel vurdering af tørremuligheder og andre nødvendige hensyn kan betragtes som en nødvendig merudgift.

Bolius' beregning 2020 er anvendt som udgangspunkt for beregningen med 6 x tørretumbling pr. uge.

Bolius vurderer, at en energiklasse A+++ tørretumbler kan anskaffes for 3.000 kr.

En tørretumblers levetid er af Ringkøbing-Skjern Kommune vurderet til 5 år / 1.560 x tørretumbling. Afskrivning betragtes som en opsparing til anskaffelse af ny tørretumbler eller evt. reparation af den gamle tørretumbler for forlængelse af levetiden.

Udgifter ved tørring i tørretumbler:

Årligt strømforbrug 312 kWh

Årlig udgift til strøm 708 kr.

Udgift pr. tumbling til strøm 2 kr.

Afskrivning pr. tumbling 1,92 kr.

I alt udgift pr. tumbling 3,92 kr.

Beregning af ekstra slid på tøj ved ekstra vask/tørring:

Forudsætninger:

Efter en individuel vurdering, kan der ved ekstra behov for vask skønnes merudgifter til øget slid på tøjet i forhold til normal vask/tørring. Ved vurdering af ekstra slid indgår også pletter/misfarvninger, som vanskeligt kan fjernes i vask, f.eks. som følge af brug af ekstra fede cremer, medicin mv.

Ekstra slid på tøj skønsmæssigt vurderet pr. vask 1,00 kr.

Vækkeure til hørebørn:

Skal vurderes efter Servicelovens § 112 som et hjælpemiddel ved Sundhed og Omsorg, RKSK.

Vådligger:

Børn, der alene ikke kan ligge tørre i sengen om natten (enuresis nocturna), kommer normalt ikke ind under Servicelovens § 41.

Hvis alle behandlingsmuligheder er udtømte (Minirin, ringeapparat el. lign.), barnet er i skolealderen (6 år eller derover), og der er udsigt til, at lidelsen er indgribende og kronisk eller langvarig, kan der efter en konkret vurdering ydes hjælp efter Servicelovens § 41. Hvis lægen efter de afprøvede behandlinger vurderer, at disse er afprøvet tilstrækkeligt eller ikke er anvendelige for barnet/ikke har den nødvendige effekt, og barnet derfor fortsat er vådligger i flere år frem, foretages en vurdering af, om barnet er i målgruppen for at få hjælp.

Såvel bevilling og afslag foretages altså ud fra en konkret vurdering og indhentet statusattest fra den behandlende læge/sygehus.

Hvis behovet er begrundet i en varig nedsat funktionsevne kan hjælpen bevilliges som et hjælpemiddel efter servicelovens § 112, såfremt væsentlighedskriteriet er opfyldt dvs. de tilfælde hvor barnets nedsatte funktionsevne gør, at der ikke er udsigt til at barnet nogen sinde vil blive renligt.

Det gælder bleer til børn, der er ud over den alder, hvor det er sædvanligt at bruge ble.

Det gælder ved svært inkontinente i forhold til inkontinentunderbukser.

Det gælder ligeledes badetøj, hvis det vurderes at være behov for dette udover almindeligt brug til fritid.

Der kan dog være tilfælde, hvor varighedskriteriet ikke kan anses for at være opfyldt i forhold til servicelovens § 112, men nok i forhold til § 41, og hvor hjælpen derfor kan gives jf. Servicelovens § 41.

Såfremt barnet har en alder, hvor det er sædvanligt at bruge ble, og barnet er omfattet af personkredsen jf. servicelovens § 41 kan udgiften til bleer, der overstiger de udgifter, som forældre til raske børn på samme alder har bevilges, som en merudgift. Dette kan f.eks. være på grund af et usædvanligt stort forbrug af bleer, som har sammenhæng med barnets funktionsnedsættelse. Hvis ikke der er tale om et ekstraordinært stort forbrug af bleer, men blot at barnets bruger ble grundet dets funktionsnedsættelse, vil dette først kunne betragtes som en merudgift når barnet er fyldt 4 år hvor det er almindeligt at barnet ikke bruger ble længere.

Aldersgrænsen er fastsat på baggrund af oplysninger om, hvornår udredning og behandling af inkontinens iværksættes i sundhedsvæsnet, jf. oplysninger fra Videns center om inkontinens hos børn og unge: <https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/julianemarie/videnscenter-for-inkontinens-hos-boern-og-unge/urininkontinens/Sider/definition%20og%20aarsager.aspx>

Vådligger-lagen:

Som udgangspunkt antages det, at der ikke vil være merudgifter til vådligger-lagen og ekstra vask i forbindelse med enuresis, såfremt den korrekte ble anvendes. Ellers laves en individuel vurdering af nødvendigt årligt forbrug.

Ekstra vask og tørring:

Som udgangspunkt antages det, at der ikke vil være merudgifter til ekstra vask og tørring i forbindelse med enuresis, såfremt den korrekte ble anvendes. Ellers laves en individuel vurdering af nødvendigt årligt forbrug.

Som hovedregel medtages ikke tørring af tøj i tørretumbler, idet Energistyrelsen opfordrer til, at man tørretumbler så lidt tøj som muligt. For øvrige oplysninger henvises til afsnittet om vask og tørring.

Renovation:

Flere familier til børn, der bruger ble, har større affaldscontainere. Er behovet for en større affaldscontainer alene begrundet i, at barnet med funktionsnedsættelsen eller lidelsen kan der dækkes merudgifter i forhold til den nuværende beholder og næst mulige størrelse.

Ødelæggelser og slitage:

Der kan ikke medtages et anslået fast beløb til ødelæggelser og slitage i de årlige merudgifter. Hvis der rent undtagelsesvis ydes hjælp til dette, skal det ske efter en individuel konkret vurdering af arten og omfang af såvel barnets lidelse, som de konkrete ødelæggelser/udgifter sammenholdt med de udgifter forældre normalt forventes at få. Endvidere skal det vurderes, om ødelæggelserne kan undgås ved en pædagogisk indsats eller anden indretning af barnets omgivelser.

Udgiften og den konkrete funktion af det ødelagte/slidte skal have en tæt sammenhæng med barnets funktionsnedsættelse. Der henvises til principafgørelse 77-11.